

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETO XXIV. — Številka 62

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 14. 8. 1971
Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Na Sori. — Se pol meseca brez skrbi, zato izkoristimo tole presneto poletno vročino. — Foto: F. Perdan

Prodajalna DEKOR — KRANJ
Koroška c. 35

**vam nudi v času
od 5. do 20. avgusta
5% popusta za pohištvo**

NA ZALOGI IMAMO:

spalnice, dnevne sobe, kuhinjske elemente Marles, fotelje, kuhinjske stole in mize ter ostalo kosovno pohištvo.

Nudimo potrošniško posojilo do 10.000 din in brezplačno dostavo blaga na dom.

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST

Za obisk se priporoča

**KOKRA — DEKOR
KRANJ**

Žirovski vrh skriva v sebi dovolj urana

5. stran

»Ponosen

sem,

da sem

graničar«

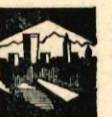
2. stran

Od leve proti desni: Konstantin Nečov, Veljko Zulič, Peter Pulko in Gvido Stikovič

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6. - 17. VIII.

Sejem je popolnoma uspel

Najprej nekaj podatkov. 21. gorenjski sejem v Kranju je do vključno četrta, 12. avgusta, že videlo 82.000 ljudi, dosežen promet pa znaša 8,5 milijona dinarjev, kar je že več od lanskega celotnega izkupička. Torej, sejem bo rekorden, čeprav ga je za nami šele dobra polovica.

Na sejmu je največje zanimanje za manjše kmetijske stroje, gospodinjske stroje, stanovanjsko opremo in tekstilne izdelke, čeprav se tudi ostali proizvajalci ne morejo pritoževati. Opaža pa se, da na sejmu manjka gradbenih strojev in opreme, pomankljiva pa je tudi ponudba usnjenih izdelkov. Bolj skopo in premalo organizirano je zastopan gorenjski turizem. To vprašanje bo morala dobiti v prihodnje vidnejše mesto na sejmu, saj ta največja gorenjska gospodarska prireditelja ni zanimiva le

za domačine, temveč tudi za tujce.

Za mnenje o letošnjem sejmu smo prosili tudi direktorja sejma, Lojzeta Okorna.

»Sejem je popolnoma uspel in bomo to, kar smo pričakovali, tudi dosegli. Precej nevesčnosti še vedno povzroča razdrobljenost sejma. Marsikdo zaide v tekstilno šolo, kjer sejma ni, zelo lahko pa obiskovalci najdejo delavski dom, ki je v središču mesta. Novo sejmišče v Savskem logu pa ljudje težje odkrijejo. Vendar, ko ga enkrat obišejo se celo tisti, ki so doslej voljni.

Promet je porasel in tudi sejemske površine so se povečale. Seveda pa kupci še vedno iščejo stvari, ki bi na sejmu morale biti, jih pa ni. Razstavljalci so v glavnem zadovoljni in so nekateri že rezervirali prostor za prihodnje leto in to večje površine. To velja predvsem za zunanje sejemske površine. Zanimajo se celo tisti, ki so doslej gledali sejem le »od strani«, razstavljali pa niso. Radi bi se vključili in sejem in zato že sprašujejo po prostorih.

Seveda pa je urejevanje sejma povezano tudi z določnimi komunalnimi problemi. Pospešeno bo treba graditi

obvoznico, urediti Lenardičev klanec, staro savsko cesto, priključek na novo cesto in seveda rešiti problem lesenege mostu prek Save. Dela na sejmišču nameravamo nadaljevati in dokončati začeto. Urediti nameravamo tudi halo, ki bi jo lahko uporabljali tudi za druge prireditve. Tekstilno šolo smo letos popolnoma izključili iz sejma, prihodnje leto pa nameravamo še šolo Simona Jenka. Spomladi, ko bo nekakšen specializirani sejem kmetijske opreme, bi radi dobili še prostor pri zimskem kopalšču, kjer je sedaj Luna park. S tem bi se zunanje površine močno povečale.

Sejem je naletel na odmev tudi v tujini. Obiskali so ga že številni tujci, in to v večjem številu kot lani. Razen tega prihajajo predstavniki gospodarstva in oblasti z domovine in tujine: konzularni predstavniki, predstavniki zbornic itd., danes (petek), pa pričakujemo obisk predstavnikov Furlanije in Julijske krajine. Mnogo pomembnih gostov pa prihaja nenajavljenih.

Prav tako smo izvedeli, da je tudi modna revija v avli kranjske občinske skupščine dobro obiskana.

J. Košnjek

Rast zasebne obrti

S hitrim razvojem gospodarstva, družbenega in osebnega standarda, raste tudi pomen in potreba za razvojem obrti. Poleg obstoječe zakonodaje na ta razvoj bistveno vpliva občinska politika, ki uravnava davčno politiko na tem področju. Čeprav so le redkokje zadovoljni z razvojem obrti, skoraj povsod je premalo storitvenih obrtnikov (instalaterjev za vodo, vod, plinsko napeljavo, centralno kurjavo, parketarjev, pečarjev, steklarjev, kovačev, kleparjev itd.), so v kamniški občini v zadnjem desetletju le zabeležili ugodno rast obrti. Pred desetimi leti je bilo v občini samo 228 obrtnikov, pred petimi leti 235 in lani 320 obrtnikov. V tem obdobju se je znatno skrčilo število obrtnih delavnic, ker so nekateri obrtniki izpolnili pogoje za starostno upokožitev. Samo lani je bilo pretežno iz tega razloga objavljenih 49 obrtnih delavnic.

Kljub upadanju števila obrtnikov pa v občini ugotavljajo precejšnje povečanje obsega obrtne dejavnosti. Ustanavljajo se nove obrtne delavnice, predvsem proizvodnega značaja, ki ustvarjajo velik ekonomski učinek. Obrt-

na proizvodnja je ekonomsko privlačnejša za obrtnike, ker lahko z modernimi delovnimi napravami proizvajajo in zaslužijo več kot na star klasičen način.

V občini so zabeležili tudi znaten porast zasebnega avto-prevoznitva.

J. Vidic

Svet osnovne šole
A. T. LINHARTA
Radovljica

razpisuje prosto delovno mesto

UCITELJA

za razredni pouk na zunanem oddelku za Gorenjskem

Pogoji: višja ali srednja izobrazba pedagoške smeri.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Vloge pošljite na Svet osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici.

»Ponosen sem, da sem graničar«

Graničarska karavla v Javorniškem Rovtu nad Jesenicami.

Po slabi makadamski cesti se vije pot za Javornika pri Jesenicah v Javorniški Rovt, hribovska naselje za nekaj sto prebivalci, po grčkih raztresenimi kmetijami in z lepo obiskano in privlačno izletniško točko planinskega doma na Pristavi. Prav ob koncu poti stoji graničarska karavla, skrita v drevju in obdana z visokimi Karavankami. Ob njej leži jezerce s kristalno čisto zeleno-modro vodo. Popolna slika gorske idiličnosti, ki očara in prevzame že ob prvem pogledu. Podoba te šiirne ravnine, obogatene z gorskimi jezerom in drugimi lepotami radodarne narave je vredna najboljše pesniškega lirčno-pesniškega peresa.

Zatorej ni čudno, da karavlo v Javorniškem rovtu štejejo med najlepše karavle v Sloveniji, po legi in njeni okoli.

Ob pogledu na visoko vzravnano postavo in enakomerne korake vedno budnih in pripravljeneh stražarjev, ob pogledu na okolico, se ti zazdi, da je v vsem tem neka sim-

bolika, simbol naše lepe slovenske zemlje, zaupane v varstvo ponosnih stražarjev ob meji. Tu se domovina predstavlja v prelestnih lepota in morda je prav zaradi tega v srcih, mislih in besedah teh graničarjev v Javorniškem Rovtu še več ponosa, zavesti in odgovornosti.

Pravzaprav so graničarji tisti vojaki naše armade, ki morajo biti vsako uro vsako minuto najbolj pripravljeni, najbolj pazljivi, najbolj vzdržljivi. Vsak dan morajo oditi v patrolje, morda celo vsakih nekaj ur, stalno pa morajo biti v Karavankah nad njimi prisotni, navzoči. Poleg precejšnje fizične vzdržljivosti morajo biti dobro izurjeni.

V nedeljo, 15. avgusta, bodo praznovali svoj dan, dan graničarjev.

SODELOVANJE MED KARAVLAMI

Desetar Veljko Zulčić iz Pulja, 27 let, je že pet mesecev na karavli v Javorniškem Rovtu: »Dan vojaka-graničarja se začne zgodaj zjutraj in konča pozno ponoči. Vsak dan posebej je naporen, utrujajoč vse dotlej, dokler se ne

navadiš. Vendar sem vesel in srečen, da sem graničar, še posebno, ker sem tu, na tej karavli. Okolica je zares prečudovita. Res da nam je včasih hudo in težko ob naporih pri opravljanju naše dolžnosti, a je vzdušje v karavli prijateljsko, domače. Dobro se razumemo med seboj, si pomagamo. V prostem času poslušamo radio, gramofon, gledamo televizijo. Večkrat prirejamo tudi tekmovanja z ostalimi karavli tu okoli, predvsem v športu in šahu. Ob raznih večjih praznikih nas obišejo predstavniki družbenih organizacij z Jesenic in tudi otroci z osnovne šole na Koroški Beli. Sodelovali smo tudi v proslavi na Pristavi ob dnevu mladosti.

»PONOSEN SEM, DA SEM GRANIČAR«

Simpatični Gvido Stikovič, iz Pulja, 20 let, pet mesecev graničar: »Že tedaj, ko sem zvedel, da bom vojaške dni preživel ob meji, sem bil vesel in srečen, kajti meni se zdi posebna čast, da si lahko graničar. Čast zaradi tega, ker ti je kot graničarju zaupana pomembna in odgovorna na-

loga in dolžnost, ki je niti ni tako lahko dobro opravljati. Še posebno pa mi je všeč ta kotiček ob vznožju Karavank, kajti ne moreš si niti zamišljati lepšega kraja. Nasploh mi je Slovenija v vsakem pogledu všeč in me je že ob prihodu presenetila z lepotami gora in planin ter prijateljnostjo in ustrežljivostjo njenih ljudi.«

TREBA JE VZTRAJATI

Konstantin Nečov, Makedonec iz Bitole, 24 let, v civilu profesor telovadbe, v vojaški suknji šest mesecev:

»Presenečen sem nad Javorniškim Rovtom, nad lepotami in morda zato čutim še večjo odgovornost, da domovino v vsakem trenutku branim in obvarujem. Biti graničar ni lahko, biti dober graničar pa še težje. Treba je napeti vse sile, dati od sebe vse moči. Večkrat stisniti zobe in vztrajati. Prav gotovo ni prijetno gaziti visoki sneg, niti hoditi in opazovati v nevihtah, nalihih in mračnih nočeh. Prav zato, ker so mi zaupali odgovorno nalogo, prav zaradi tega, ker sem graničar, nosim vojaško obleko s spoštovanjem in ponosom.

Ljudje iz okolice, prebivalci iz vasi so prijazni, vedno nam pomagajo in z nami sodelujejo. Mi jim seveda po svojih močeh vračamo, kadarkoli le moremo. V prostem času

igramo šah, odbojko in nogomet, zvečer pa gledamo televizijo in poslušamo radio. Med nami ni preprirov, živimo v prijateljstvu in zato še z večjim poletom opravljamo včasih dokaj naporene dolžnosti.«

TOVARISTVO

Peter Pulko, 20 let, iz Maribora, je v karavli že pet mesecev: »Strinjam se s tovariši, ki pravijo, da med nami ni nerazumevanja. To je po mojem tudi porok za lažje premagovanje vseh težav, ki se kdajpakdaj pojavijo, za premagovanje naporov slehernega dne.«

Menda šele po vseh teh izjavah, vseh teh besedah, zares občutiš in zveš, kako zelo je njihovo delo odgovorno. In ti čuvarji naših meja opravljajo svoje dolžnosti zavestno, zanosno in vztrajno. Njihove besede niso odsev naučene vzgoje, so odsev resničnega mišljenja vsakega posameznika. Sicer ne bi bilo čutiti tega vsak hip, v vsaki misli in v vsakem stavku. Dolžnosti opravljajo z vso voljo in močjo za brezskrben vsakdanjik slehernega izmed nas.

V tej visoko vzravnani drži, v trdnem koraku, v budnih očeh, v vsaki kretnji in v vsaki misli pa je še nekaj več — ponos. Ponos našega vojaka, našega graničarja. D. Sedej

Odločili smo se za 10-urni delovni dan

V začetku leta se je podjetje Kroj iz Škofje Loke preselilo v nove prostore na Trato. Spomladi so v novo tovarno preselili tudi proizvodnjo iz obrata v Gorenji vasi. V izpraznjene prostore se je vselil obrat Seširja. K Seširju je odšlo tudi 15 kvalificiranih krojačev. Raje so menjali službo in ostali v domačem kraju. Plan za leto 1971 pa je bil narejen za 220 zaposlenih. Prav tako so že sklenjene pogodbe s trgovskimi podjetji za prodajo jesensko-zimske konfekcije. Kolektiv Kroja se je znašel pred vprašanjem: ali poiskati sodelavce zunaj podjetja ali podaljšati delovni čas. Na zboru delovne skupnosti so se odločili, da bodo delali od 5. do 15. ure. Delavci in vodstvo podjetja so tudi sklenili pogodbo, da se nadure plačajo 150-odstotno.

Pred nekaj dnevi smo se v Kroju pogovarjali s člani kolektiva. Je novi delovni čas prenaporen? So možne druge rešitve? So zadovoljni z osebnimi dohodki?

Vera Savli, 33 let, je doma iz Škofje Loke. Je kvalificirana šivilja.

»Ko smo se maja odločili za deseturni delovni dan, nisimo vedeli, da bo tako naporno. Vstajam ob pol štiri, se pripravim za službo, skuham zajtrk za sinčka, leto in pol je star, ga preoblečem. Še sreča, da stanujem pri sestri, ki skrbi zanj, ko sem v službi. Sicer ne vem, kam bi ga dala v varstvo. V vrtec ne sprejemajo otrok tako zgodaj. Sedaj poleti nas v delavnici tare huda vročina. Zato smo se odločili, da bomo dokler bo tako vroče, delale le do to je devet ur.«

dveh, to je devet ur.«

»Mislim, da smo delavci v konfekcijskih podjetjih še vedno preslabo plačani. Kot kvalificirana šivilja sem prejšnji mesec s presežki norme in nadurami zaslužila 132 din. Res so za nas to najbolj »suhi« meseci, zato upamo, da bo jeseni bolje. Namensko varčujem za stanovanje. 600 din vplačujem mesečno. Zato moram, čeprav težko, delati nadure.«

Tatjana Kopina, 26 let, je doma iz Zirov. Je priučena šivilja.

»Delam le osem ur dnevno. Iz Zirov namreč nimam avtobusne zveze tako zgodaj. Ker začnem uro kasneje, moram bolj pohiteti. Prej sem delala v Modnih oblačilih v Zireh in moram reči, da tu zaslužim

veliko bolje. Do 1300 din dobim mesečno. Mislim pa, da nikjer v nobeni tovarni ni tako vroče kot tu. Kaj poma-ga sodobna tehnologija, če pa zaradi vročine ne moreš delati.

Gregl Slavko, 24 let, je kvalificiran krojač. Doma je iz Medvod.

»Delam v likalnici. Tu je vedno vroče, ker likamo pod paro. Če pa je še zunaj pritiskala vročina, se je temperatura v prostoru dvignila skoraj na 40 stopinj C. Ze osem ur delati v vročini je težko, kaj šele devet ali deset. Zaradi težkih delovnih pogojev imamo nekaj višjo urno postavko in dva dni dopusta. Poleg toplega obroka ob 9. uri dobimo vsak dan ob 11. uri sendviče in večkrat tudi brezalkoholne pijače.

Najbolj so se delavci pritoževali zaradi vročine. Bolj jih tare kot dolg delovni dan. Zato je nujno, da se uredi klimatske naprave.

Direktor podjetja Kroj Vinko Primožič: »Tovarna stoji na odprtem prostoru in okrog nje ni nobene sence. Letošnje poletje pa je zelo toplo in je zato vročina v delavnicah še hujša. Stare delavnice so bile v stari stavbi pod gradom v Škofji Loki. Tako rekoče vse leto nas je zeblo. Zato smo pri gradnji nove tovarne predvsem pazili, da nam bo toplo. Na poletje nisimo toliko mislili. Podjetje Obnova iz Ljubljane, ki je prevzelo gradnjo tovarne, je sicer vstavilo nekaj ventilatorjev, vendar je to premalo. Zato smo sklenili, da bomo do drugega poletja uredili sodobne klimatske naprave. De-

lo nas bo veljalo okrog 400.000 dinarjev.«

»Kolikšno vrednost proizvodnje ste planirali. Koliko imate naročil?«

Odgovarja vodja komerciale Janez Zihler:

»Za letos smo planirali za 30 milijonov din vrednosti proizvodnje. Menili smo namreč, da bo prvo polletje manj uspešno zaradi priučevanja novi tehnologiji. Toda že v tem obdobju smo dosegli 12 milijonov realizacije. Ker delamo predvsem kostime in plašče, ki jih poleti nihče ne kupi, to ni malo. Naročil in nekaj sklenjenih pogodb za jesensko-zimsko kolekcijo pa imamo za več kot 28 milijonov. Tako lahko upravičeno računamo, da bomo do konca leta dosegli 40 milijonov vrednosti proizvodnje. Plan bi ob taki realizaciji presegli za 30 odstotkov, lansko proizvodnjo pa za 80 odstotkov. Lahko bomo odplačevali anuitete za novo tovarno in tudi dvignili osebne dohodke.«

Sedaj priučujejo nekaj čez dvajset delavcev, potrebovali pa bi jih še najmanj 30. Le tako bi lahko uvedli proizvodnjo v dveh izmenah, ki bi delale po osem ur dnevno.

L. Bogataj

gorenjska kreditna banka

KRANJ BLED RADOVLJICA JESENICE
TRŽIČ ŠKOFJA LOKA ŽELEZNIKI

vloži svoj denar

v banko

Jelovica bo gradila novo halo v Gorenji vasi

Jelovica iz Škofje Loke je največji proizvajalec oken in vrat v Jugoslaviji. Leta 1968 so v tovarni izdelali 18.000 oken in prav toliko vrat, letos pa že 100.000 oken in tudi toliko vrat. Glede na povpraševanje po tovrstnih izdelkih pripravljajo v Jelovici rekonstrukcijo. Zdaj so namreč vse zmogljivosti izkoriščene. Po opravljeni rekonstrukciji bodo v Jelovici izdelali let-

no 300.000 oken in temu številu bo prilagojeno tudi enako število vrat.

In kako bo rekonstrukcija potekala? Direktor tovariš Puhar je povedal, da bodo vse dosedanje obrate močno razširili. Ze 1. septembra bodo začeli v Gorenji vasi v Poljanski dolini graditi novo proizvodno halo s površino 1000 kvadratnih metrov. V obrat v Kranju so prav tako vložili že precej sredstev za spremembo proizvodnje, bodo pa gradili tudi novo halo v Preddvoru in v Škofji Loki. Predvidevajo, da bodo zlasti v Preddvoru in v Gorenji vasi lahko dobili precej novih delavcev, ki jih Jelovici v zadnjem času primanjkuje. Vsi obrati bodo postali popolnoma specializirani in bo vsak izdeloval le po en artikel. Specializacija obratov ima namreč po mnenju vodstva podjetja veliko prednost. Ena izmed njih je tudi povečanje produktivnosti.

Še en velik uspeh je zabeležila Jelovica v zadnjem času. Po večletnih naporih je uspelo tej tovarni prodreti na nemški trg. Pravijo, da so tu možnosti neomejene. Prav zdaj imajo polne roke dela za montažo oken in vrat za olimpijske igre v Münchnu. Jelovica je edina tovarna iz Jugoslavije, ki z okni in vrati opremlja 25-nadstropne bloke v olimpijski vasi in tiskovno središče. Sklenili so pogodbe v vrednosti 35 milijonov din, a bi lahko še precej več, če bi zmogljivosti dovoljevale. Sicer pa zdaj gre v München kar skoraj četrtino proizvodnje iz Jelovice.

Tudi glede montažnih hiš so v Jelovici povedali, da bodo prihodnje leto proizvodnjo še povečali. Tudi za montažne hiše je na nemškem tržišču veliko povpraševanje.

J. Govekar

Mercator

MERCATOR VAS NAGRAJUJE NA GORENJSKEM SEJMU!

Naprošamo vse kupce, da shranijo račune (nad 500,00 dinarjev) do žrebanja, ki bo po zaključku Gorenjskega sejma. Rezultate žrebanja bomo objavili v GLASU, 28. avgusta.

Vse pri Mercatorju — Mercator za vse!

Protesti na tirnicah

Zakaj so jeseniški premikači prekinili delo?

Minulo soboto so v zgodnjih jutranjih urah premikači na Jeseniški železniški postaji protestno prekinili delo. Delavci so sedeli na tirnicah in s tem preprečili promet skozi dokaj prometno železniško postajo. Vsi tovorni in osebni vlaki so obstali. Premikači so sestavili komisijo, svoje predstavnike, ki so se pogovarjali z vodstvom uprave in predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Jesenice. Pogovori na tirnicah ob radovednih pogledih potnikov in ostalih ljudi so bili nemogoči in okoli poldneva so se končno le preselili v šolsko sobo na železniški postaji.

ZAHEVE DELAVCEV

Kot prvo so delavci zahtevali višje osebne dohodka ali odločbo, da bodo v prihodnje prejemali 10 dinarjev na uro. Obenem so zahtevali tudi čimhitrejše reševanje stanovanjske problematike, ukinitve disciplinsko-denarne kazni, boljše delovne pogoje in večjo obveščenost v enoti.

Na železniški postaji na Jesenicah imajo že več let težave s stanovanji za delavce, kajti sredstva za stanovanja v združenem železniškem podjetju razporejajo neenakomerno. V osmih letih niso v jeseniški enoti prispevali v stanovanjski sklad niti dinarja in tudi zaradi tega si delavci poiščejo delo drugje. Družbenopolitične organizacije, predvsem pa sindikat na Jesenicah, so že prej spoznale, da bodo pri železniškem podjetju morali prej ali slej začeti vlagati v stanovanjski sklad. Predstavniki občinskega sindikalnega sveta so na ta problem opozarjali, vendar pri železniškem podjetju niso ničesar ukrenili da bi problem omilili ali rešili.

Po pravilniku morajo premikači dobiti zaščitno kapo vsake štiri leta, obleko vsako leto, zaščitne rokavice pa vsake šest mesecev. Delo premikača pa je umazano in zato ni čudno, da so te dobe očitno predolge. Čistilnica na Jesenicah tako umazanih oblek ne sprejema, izgubljene predmete, kape, rokavice ali dotrajana zaščitna sredstva, ki jim po njihovem pravilniku še ni potekel rok upora-

be, si morajo kupovati kar sami.

Delavci so tudi zahtevali, da bi jim morali nuditi večje možnosti pri samoupravljanju v enoti in sklicevati več sestankov. Teden dni pred protestno prekinitvijo dela so zahtevali sestanek enote in verjetno do ustavitve ne bi prišlo, če bi vodstvo enote sestanek tudi sklicalo.

Premikače na jeseniški železniški postaji bolijo tudi odtegljaji od mesečnega osebnega dohodka. Sami morajo poravnati vso škodo, ki nastane pri uporabi sredstev za delo. Višino odškodnine določijo vodja. Delavci imajo seveda možnost, da se pritožijo na višji samoupravni organ v enoti. Take probleme bi morala reševati le posebna komisija.

SKLEPI SESTANKA

Premikači so se ob koncu strinjali z naslednjim:

- po podpisnem sporazumu bodo dobili za opravljeno delo v normalnih pogojih za 182 delovnih ur obenem z dodatkom za težko delo, nočno delo in z dodatkom za državne praznike 1800 dinarjev osebnega dohodka
- delavce morajo obvestiti, kdaj bo samoupravni sporazum podpisan
- delavski svet Železniškega transportnega podjetja mora na eni izmed svojih prihodnjih sej razpravljati o stanovanjskih problemih svojih delavcev
- ustanoviti morajo posebno komisijo, ki bo pregledala zaščitna sredstva in da-

la predlog za spremembo pravilnika

● vsaj enkrat mesečno je treba v enoti sklicati sestanke

● delavce morajo obvestiti o vsaki predvideni spremembi glede njihovega osebnega dohodka in nasploh o vsaki spremembi v enoti

● delavcem morajo plačati za čas, ko so delo prekinili, ker niso imeli možnosti, da bi svoje zahteve posredovali drugače.

Predvidevajo, da je v času ko so premikači prekinili delo, nastala precejšnja škoda. Na železniški postaji na Jesenicah in na železniški postaji Področja v Avstriji je obstalo 12 osebnih vlakov s skupno zamudo 4250 minut. Na progah v Avstriji je obstalo 9, na progah v Nemčiji pa trije tovorni vlaki, ki so bili namenjeni v Jugoslavijo. Na progi Jesenice-Ljubljana je v tem času čakalo šest vlakov. V Jugoslaviji je bilo na teh vlakih 3000 potnikov, v Avstriji pa 6000. D. S.

Sejemska zanimivost

Med sprehajanjem po sejmu smo opazili tudi ventilatorje JUGO za dosuševanje mrve in drugih kmetijskih pridelkov. V čem je prednost ventilatorjev? Krma je boljša, z njo je manj dela in spravilo ni toliko odvisno od vremena, razen tega pa omogoča pravočasno košnjo, seniki pa so lahko manjši. Nekateri gorenjski kmetje take ventilatorje že imajo in se dobro obnesejo. Ventilator, razstavljen na sejmu, stane 450.000 dinarjev. dobavni rok pa je 30 do 60 dni. Na sejmu daje podrobnejša pojasnila dipl. inž. Ludvig Jug, Ločica ob Savinji, Polzela. -jk

Višje cene vseh življenjskih potrebščin

Po podatkih republiškega zavoda za statistiko so se zvišale v juliju cene vsem življenjskim potrebščinam razen stanovanju. Najbolj se je podražila razsvetljava in kurjava, za 10 odstotkov, stroški za tobak in pijače so višji za 3,1 odstotka, za kulturo in razvedrilo 2 odstotka, za stanovanjsko opremo za 1,1 odstotka, hrana se je podražila za 0,6 odstotka, obleka in obutev za 0,3 odstotka in promet za 0,2 odstotka.

Najbolj so se povečale cene pri proizvajalcih v industriji gradbenega materiala, za 6,7 odstotka, in v tekstilni industriji za 1,5 odstotka. Nekoliko so porasle tudi v kovinski

industriji, v vseh drugih panogah pa so ostale nespremenjene.

Cene v posameznih skupinah izdelkov so se v primerjavi z junijem zvišale: živila za 1 odstotek, alkoholne pijače so bile dražje po trgovinah za 4,2 odstotka, obrtne storitve za 0,7 odstotka, aparati za gospodinjstvo za 0,6 odstotka, higienske potrebščine za 3,1 odstotka, kulturne in komunalne storitve za 1,3 odstotka.

V primerjavi z lanskim julijem so bile letos cene na drobno višje za 15 odstotkov in v sedmih mesecih glede na enako obdobje lanskega leta za 12,8 odstotka.

Jože Piber

6. avgusta je sredi dela omahnil Jože Piber iz Radovljice. Rojen je bil pred sedemdesetimi leti na Jesenicah. Že zgodaj se je spoznal z naprednim delavskim gibanjem. Dolga leta je bil tudi aktivni član železarske gobe. Po vojni se je preselil v Radovljico. Takoj se je vključil v družbenopolitično delo. Postal je predsednik sveta za socialno varstvo pri občini Radovljica. Nenehno se je zavzemal za human odnos do sočloveka, občana. Skušal je pomagati vsem, ki so bili v stiski. Zavzemal se je za družbeno pomoč ostarelim in onemoglim. Bil je odbornik občinske skupščine Radovljica od 1955. do 1960. leta. Vsa leta je tudi aktivno sodeloval v organizaciji RK. Bil je član občinskega odbora RK,

član okrajnega in republiškega odbora RK. Prav njemu gre zasluga, da so krvodajalske akcije v tem koncu Gorenjske bile tako uspešne in množične.

Za red v domači hiši

Na nedavni seji konferenčne zveze komunistov kamniške občine, ko so razpravljali o aktualnih političnih in ekonomskih razmerah ter odnosih v zvezi komunistov, so se zavzeli za večjo odgovornost pri izvajanju sklepov. Na tej seji je bil sprejet akcijski program za uresničitev sklepov 17. seje predsedstva CK ZKJ, ki je bila na Brionih. Izhodišča za dejavnost kažejo na dve vrsti problemov. V prvi skupini so problemi, ki jih lahko v Kamniku sami razrešijo. V drugi skupini so naloge, ki jih v občini ne morejo razrešiti. Zato so se zmenili, da težišče dela posvetijo domačim razmeram.

Star pregovor pravi, naj

vsakdo najprej pomete pred svojim pragom. Pa je že tako, da na raznih sejah in sestankih najrajši in največ govorimo in kritiziramo napake, ki jih opazimo pri sosedu. Kamniški komunisti so na tej seji odločno zavrnila takšno obliko razreševanja problemov, ki venomer vodijo v slepo ulico. Najprej je treba narediti red v domači hiši, v svojem podjetju, ulici, mestu in občini. Kaj bi govorili o napakah v Kranju, Kopru ali Beogradu, poglejmo, kaj lahko storimo tu, v Kamniku.

Sklenili so, da morajo občinske skupščine in vse delovne organizacije sprejeti stabilizacijski program.

J. Vidic

Medtem ko razmišljate o novem šolskem letu,

pripravlja Mladinska knjižnica za svoje kupce NAGRADE

Poslovalnice Mladinske knjige so bogato založene z vsem, kar potrebujejo šolarji. S kuponom, ki ga dobite ob nakupu šolskih potrebščin, se lahko udeležite nagradnega žrebanja, ki bo septembra 1971. Zadnji rok za oddajo kupona je 25. september.

5000 nagrad vam bo olepšalo začetek šolskega leta

VELIKA PRODAJNA AKCIJA

v času od 6. - 17. avgusta

10 % popusta za plačila v gotovini

Žirovski vrh skriva v sebi dovolj urana

Deset let že raziskujejo geološke in rudarske ekipe rudišče urana v Žirovskem vrhu v Poljanski dolini. Prav zdaj pa gredo raziskave h koncu in ne bo več dolgo, ko bodo končane in bo rudnik dokončno odprt. O zadnji fazi raziskav in o nekaterih zanimivostih v zvezi z novim rudnikom urana v Žirovskem vrhu sem se pred dnevi pogovarjal z ing. Pavlom Florjančičem, ki je vodja operativnih geoloških del pri raziskavah tega rudišča.

● **Raziskave v Žirovskem vrhu potekajo že deset let. Kdaj bodo po predvidevanjih končane?**

»Po predvidevanjih bi morale biti raziskave končane do konca prihodnjega leta. Po načrtu, ki je bil postavljen, mora ruda v Žirovskem vrhu zagotavljati najmanj 2100 ton uranovega oksida — to je količina, ki zagotavlja desetletno obratovanje rudnika in obratov. Zdaj so te zaloge s številnimi vrtnami in rovi v hribu že skoraj ugotovljene. Prvzaprav dajejo zaloge, ki so bile predvidene, s točnimi raziskavami že boljše rezultate. S tega stališča ni za odprtje rudnika nobenih ovir. Odprt bo lahko v predvidenem roku. Raziskave so pokazale, da spada Žirovski vrh med rudnike s srednje vrednostjo po mednarodnih ekonomskih merilih.«

● **Dolgotrajne raziskave niso poceni. Kdo vse je pri tem sodeloval in kdo financiral?**

»Do konca prihodnjega leta bo v raziskave vloženi 50 milijonov din. Po trditvah znanih strokovnjakov pa so stroški raziskav še vedno pod povprečjem, medtem ko je uspešnost raziskav precej nad povprečjem. Pri raziskavah sodeluje kot nosilec Geološki zavod iz Ljubljane, njegova strokovna sodelavca sta Nuklearni inštitut Jožef Stefan in Metalurški inštitut, sofinancerji pa sklad Borisa Kidriča, Ljubljanska banka in idrijski rudnik. Pri raziskavah sedaj ne sodeluje več Inštitut za raziskovanje nuklearnih in drugih surovin iz Beograda zaradi prenosa sredstev na republiko. Zaradi tega se raziskave ne bodo prav nič zavlekle. Pred tem namreč zaradi neusklajenosti dela

večkrat ni bilo pravega učinka. Z notranjimi razporeditvami smo dosegli enak fizični obseg dela.«

● **Nekateri imajo pred vsem, kar diši po uranu, nekakšen strah. Imate zaradi tega kake težave s pomanjkanjem delavcev za delo v rudniku?**

»Ne, za zdaj takih težav nimamo. Nekvalificirani delavci so v glavnem domačini, strokovnjaki pa so iz Ljubljane, Velenja in opuščeni zagorskih rudnikov. Nevarnosti za rutarje so v rudniku urana prav tako kot v vseh drugih rudnikih. Seveda imajo pred tem povsod pripravljena ustrezna zaščitna sredstva. Tudi pri nas je tako. Delavci v jami varujejo pred silikozo maske, pred radioaktivnim plinom radonom pa učinkovita ventilacija. Vsak delavec nosi na delovni obleki filmski dozimeter, občutljiv film, ki beleži radioaktivna sevanja in gre v pregled vsake tri mesece. Doslej te naprave niso pokazale še nobenih preokračitev. Poleg vseh teh ukrepov mora vsak zaposleni pri nas na vsake pol leta na temeljit zdravniški pregled. Mislim, da pred negativnimi posledicami dela v rudniku res ni treba imeti strahu. Naj omenim še to, da delajo delavci v jami po šest ur dnevno, poprečen zaslužek pa je 2300 din mesečno.«

● **V zvezi s slabim mnenjem o uranu so se pojavile tudi govorice o zastrupljenosti Sore. Imajo te govorice kako podlago?**

»Ob tem bi lahko govorili o precejšnji neodgovornosti ljudi. Vse govorice so popolnoma neosnovane in panika je brez podlage. Ne moremo si dovoliti nobene tovrstne napake. Zakoni glede skladi-

ščenja in tovorjenja radioaktivnih snovi postajajo iz dneva v dan strožji. Vsakome sečni natančni podatki in meritve kažejo, da voda reke Sore zaradi objekta v Žirovskem vrhu ne kaže nobene drugačne slike. To je pač objekt kot vsak drug. Menim, da so neosnovane govorice nastale predvsem zaradi tega, ker bi močnejši onesnaževalci vode radi obrnili pozornost drugam.«

● **In kako bo po odprtju rudnika s predelavo?**

»Postopek predelave bo potekal v bližini rudnika. Urediti bo treba radiometrično separacijo za ločevanje rude od jalovine in pa hidrometalurški obrat, kjer bodo z luženjem pridobivali rumeno pogačo — vmesni produkt za jedrske elektrarne.«

● **Odprtje rudnika in začetek dela v obratih za predelavo je pred vrati. Verjetno bo treba poskrbeti za večje število delavcev. Jih boste lahko dobili?**

»Število zaposlenih se bo glede na današnje stanje povečalo za približno tristo odstotkov. Če bi povedal s številko, število zaposlenih skoraj gotovo ne bo večje od 120. Tri četrtine zaposlenih bodo rudarji, ostalo pa strokovni kader. Menim, da bomo delavce lahko dobili. Marsikdo se bo verjetno odločil tudi zaradi naše velike skrbi za zaposlene in se bo zaposlil pri nas. Delavci imajo preskrbljene v prvi vrsti redne zdravniške preglede, ki doslej še niso pokazali, da bi se komu izmed zaposlenih zdravstveno stanje poslabšalo. Vse delavci dobijo opremo in zaščitna sredstva, po končanem 'sihtu' imajo toplo vodo za kopanje, med delom pa imajo zastoj na razpolago kisle vode za pitje.«

● **Prva jedrska elektrarna v Jugoslaviji in kasneje še graditev novih, vse to bo zahtevalo nove in nove količine urana. Kako bo z nadaljnjimi raziskavami?**

»Žirovski vrh je za zdaj edini perspektiven rudnik v Jugoslaviji. Nekoč smo rudnik že imeli. Kalna v južni Srbiji pa še zdaleč ni bil perspektiven, ker je imel veliko premajhne količine uranovega oksida za gospodarno izkoriščanje. Poleg Žirovskega vrha je zdaj najbolj bogato rudišče v Zletovski reki v Makedoniji. Seveda bodo raziskave tudi pri nas potekale naprej. Površne raziskave so pokazale nahajališče radioaktivnih elementov še v Karavankah — ni točno ugotovljeno kateri elementi so zastopani, v bližini Radeč in v Knezjem dolu nad Trbovljami, v okolici Škofje Loke pa še v bližini Sv. Tomaža.«

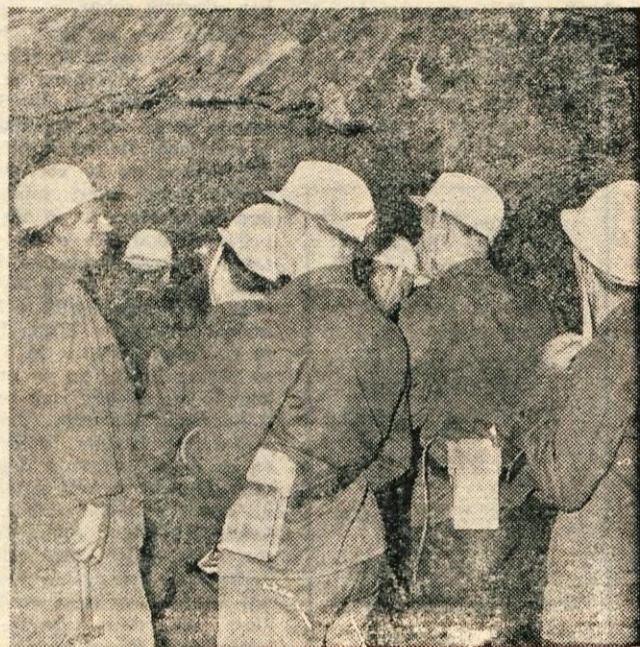
Imel sem se priložnost pogovarjati tudi z ing. Zvonimirjem Jamškom, ki se je prav pred kratkim vrnil s petmesečne specializacije v Franciji. Pripovedoval je predvsem o uporabi jedrske energije v tej deželi.

»Francija ima precej zaloge uranove rude, veliko več kot jo porabi doma. Zato so začeli iskati zunanje tržišče in posledica tega je, da hodijo na specializacijo v Francijo strokovnjaki iz drugih dežel. Trenutno imajo odprte tri rudarske revirje z uranom. Prav zdaj pa raziskujejo novo veliko ležišče, ki ga bodo odprli približno istočasno kot našega v Žirovskem vrhu. Francozi imajo namreč navedo, da najprej izkoristijo en

rudnik in se nato preselijo v drugega. Če primerjamo našega in francoske rudnike, spada naš med njihove povprečne rudnike. Glede jedrskih elektrarn pa je tako. Zdaj jih imajo že pet, a je le ena ekonomična. Sicer pa so Francozi prve jedrske elektrarne delali precej nenačrtno. Prvo so zgradili le zato, da so dobili plutonij za atomsko bombo. Zdaj so ugotovili, da bi bile ekonomične šele elektrarne, ki bi imele reaktorje z močjo 1200 megavattov, takih pa tehnološko še ne obvladajo. Srednje, kot bo naša, ali pa majhne pa so za nadzor enostavne, ne pa tudi ekonomične. Zanimivo je, da trenutno kljub velikim zalogam urana ne grade nobene tovrstne elektrarne več, pač pa elektrarno na hitre nevtrone, ki pomenijo popolnoma nov sistem. Tu uporabljajo mešanico uranovega in pluto-nijevega oksida. Laboratorijski poskus je uspel in po poskusni fazi se bo pokazala prednost, ki bi jo taka elektrarna imela.«

Naj ob koncu omenim, da so izdelani že tudi načrti za našo prvo jedrsko elektrarno v bližini Krškega. Odprtje rudnika in začetek predelave uranove rude v Žirovskem vrhu pa se približno ujema s pričetkom obratovanja jedrske elektrarne pri Krškem.

Pogovor pripravil:
J. Govekar

Takole slovenske skavtince iz Trsta pripravljajo kosilo. — Foto: J. Košnjek

Kuščarji, zelenci, čebele in obadi v taboru

To ni nič drugega kakor imena štirih vodov slovenskih tržaških skavtinj, ki so danes končale taborjenje na jasi ob Savi Bohinjki pod Bodeščami pri Ribnem

Naročili so mi, naj slovenske skavtinje iz Trsta poiščem v Ribnem. Povprašal sem v počitniškem domu. Prijazni tovariš mi je povedal, da jih tu ne bom našel, ker so na drugi strani Save, pod Bodeščami pri Ribnem, in da je že najmanj 50 ljudi vprašalo, kje je njihov tabor.

Gremo v Bodešče! Dvakrat sem se peljal skozi vas. Enkrat sem se držal leve, enkrat desne, vendar poti k Savi nikakor nisem mogel najti. Tudi nekaj domačinov sem pobaral za pravo pot in končno sva z ubogim spačkom le zaorala v strmi klanec, ki ga ni in ni hotelo biti konec.

Pod pečinami sem zavil na bodeški most, prelezal Savo, in spremljal njeno strugo, po kateri se je leno valila Bohinjka. »Drži se struge, in našel jih boš,« mi je svetoval domačin. »Drugače se boš zaplezal,« me je še opomnil. Ubogal sem ga in končno sem se, seveda vesel, znašel pred rampo. Obšel sem jo in

zagledal dva šotora. Strelal! Na njih je pisalo: Izvidžači Reka. V enem od šotorov je osamljen stražar spal kot polh. Komaj sem ga zbudil. Pokazal mi je pot do tržaškega tabora. Motal sem se po grmovju in se končno le znašel pred velikim modrim šotorom. Opazil sem dekleta, kako so brkljala po manjših šotorih, in se le skorajžil ter prve ogovoril. Predstavil sem se. »O, saj so nam povedali, da boste prišli.«

Vesel sem bil pozdrava v lepi slovenščini.

NAJRAJE K SLOVENCEM

Dekleta so me peljala k Ljubi SMOTLJAKOVI, voditeljici tabora slovenskih tržaških skavtinj. Sedla sva v veliki šotor, ki mu pravijo kar »dnevna soba«.

»Semle smo prišle 31. julija in ostanemo še do sobote, 14. avgusta. V taboru je 35 slovenskih tržaških skavtinj; seveda pa je naša organizacija številnejša. Deklet je skoraj 120, fantov pa še več. Naši fantje prav sedaj taborijo pod Mangartom in so nas že prišli obiskat. 35 je za tak tabor najbolj primerno število. Tale tabor je že 14. po vrsti. Prej smo hodili v Kanalsko dolino, v Ziljo, Rož in Podjuno. Skratka tja, kjer so Slovenci. Ker so se meje zadnja leta odprle, smo začeli hoditi v Slovenijo. Vsako leto gremo drugam, in to zato, da otroci spoznajo domovino Slovencev. Bili smo že v Lepeni in Soški dolini, v Logarski dolini v bližini Treh ųester in sedaj smo tukaj. Zadovoljne smo. Lepo je tukaj in kar ponosna so dekleta, da lahko taborijo v bližini tako lepega kraja ka-

kor je Bled. Ljudje so prijazni in radi nas imajo, čeprav smo precej odmaknjeni od njih...«

»Dnevna soba« je oživila. Prihajala so dekleta in prijazno, smeje, pozdravljala.

»Skavtinje so razdeljene v štiri vode,« je nadaljevala Ljuba Smotlak. »Trije vodi so iz Trsta, eden pa iz Celovca, kjer imajo tudi tako organizacijo. Seveda je mlajša od naše. Povabili smo jih. Zakaj pa ne! Vsi smo zamejski Slovenci, prijatelji, in enake težave imamo.«

Različne starosti so mlade skavtinje. Nekatere hodijo še v nižje razrede in so prvič v takem taboru, nekatere so dijakinje, druge pa so šolo že končale in so že stare prekaljene skavtinje. Med njimi sta tudi obe hčerki pisatelja Alojza Rebule, hčerka profesorja Ivnikarja, ki poučuje v Padovi. Največ deklet je iz delavskih družin. In vendar. Kljub različni starosti in izobrazbi so si med seboj enake. Vzganjanje čuta enakosti je razen priprave na samostojno življenje in življenje v skupnosti, glavni cilj tržaških slovenskih skavtinj.

MODRA ZASTAVA

Dan tržaških slovenskih skavtinj se začne ob sedmih zjutraj, in sicer s slovenskim dviganjem modre zastave z zlato troperesno deteljico na drog. Sledi pregled vodov, ki se imenujejo po živalih. Nato pozdravi skavtinje vrhovna voditeljica, temu pa sledi himna. Skavtinje so dobre pevke, v taboru pa imajo tudi cel kup glasbil. Celo troglasno pejejo, so se pohvalile.

Dan je naporen. Lenarjenja ni. V velikem šotoru imajo

taborno šolo, pevske vaje, učenje drugih opravil, razen tega pa morajo stalno skrbeti za red v svojem začasnem »domu«. Le dve urici prostega časa skavtinje lahko izkoristijo po svoji volji.

Zvečer pripravijo taborni ogenj s petjem, skeči, pogovori o preteklem dnevu in načrtih za prihodnjega. Skavtinje svoje izkušnje tudi zapisujejo in jih uporabijo prihodnje leto. Zato so tabori iz leta v leto uspešnejši.

Zadnja točka natrpanega dnevnega reda se začne ob desetih zvečer. Njen naslov je kratek. Imenuje se Tišina.

Prva se je poslovila Vera LOZEJ, taborni ekonom. Odšla je po hrano, ki jo največkrat kupujejo na Bledu ali v Radovljici, nekaj pa dobio tudi pri kmetih. Mi smo klepetali naprej. Gospa Ljuba SMOTLAK, pa Katy KOSTNAP-ELJ z znanim Kekčevim klobukom, ki ga je dobila na predstavi v tržaškem slovenskem kulturnem domu, in Judit STINGLER, dijakinja slovenske celovške gimnazije, sicer voditeljica koroških skavtinj, pa najmlajša in najbolj pridna v taboru, 11-letna Patricia TERCIC, in še nekaj prijetnih in zgovornih deklet.

S kakšnim ponosom so pripovedovale, da so bile že na Stolu, na Taležu, in da gredo večkrat peš na Bled, v Radovljico in Kropo. Najlepše pa je bilo v sredo. Skavtinje so bile na enodnevnem izletu po Gorenjskem. Bile so na Brezjah, v Vrbi, v Begunjah, v Doslovčah, pri Savici v Bohinju, v Vintgarju in celo na Voglu. Transturistov šofer, ki jih je prevažal, je celo dejal, da tako disciplinirane skupine še ni vozil!

DRUGO LETO V BENEŠKO SLOVENIJO

V bohinjškem kotu so bliski parali nebo. Tudi prve težke kaplje so padale. Poslavljali smo se, kajti naš klepet je bil dolg in dekletom se je mudilo. Dežurni je bil najmlajši vod. Moral je pripraviti dračje za kurjavo. Par deklet pa je že začelo pripravljati kosilo. Vsaka skavtinja je vedela, kje ji je delo. Opozorila voditeljice skoraj niso bila potrebna...

Na svidenje, mlade tržaške slovenske skavtinje. Želimo, da bi se še kdaj srečali na Gorenjskem!

Besedilo in fotografije:
J. Košnjek

Katy Kostnapfelj

Judit Stingler

Patricia Terčič

Ljuba Smotljakova

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska, umetnostozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del slikarja Antona Repnika iz Mute.

Izbir diapozitivov s komentarjem prikazuje to pot Radovljico.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji in razstava risb Petra Jovanovića iz Zgornje Zetine v Poljanski dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarke Grete Pečnik iz Pirana. V gotski kleti so razstavljene barvne reprodukcije francoskega slikarja H. Rousseauja (1844—1910).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.

Osnovna šola
PETER KAVČIČ
Škofja Loka

razpisuje naslednja delovna mesta:

1 UCITELJA ZA ANGLEŠKI JEZIK

PU ali P za nedoločen čas

1 UCITELJA ZA MAFI

od 1. 9. do 15. 11. 1971

1 SNAZILKO

od 1. 9. do 15. 11. 1971

Prijave pošljite do 25. 8. 1971.

SLOVENSKA MODA V KRANJU

V okviru XXI. mednarodnega sejma v Kranju je vključena tudi modna revija ali bolje rečeno pregled nad izbiro ženske, moške in otroške konfekcije. Trgovske hiše so za bližajočo se jesen in zimo pripravile precej lepih modelov. Med njimi je tudi nekaj zelo ekskluzivnih, ki pa so bolj za posladek reviji, kajti njihove cene so krepko zasoljene.

Otroških oblek bo jeseni in pozimi v naših trgovinah dovolj na izbiro, posebno če sodimo po modelih prikazanih na reviji. Med proizvajalci otroške konfekcije sta se zlasti uveljavila Mladi rod iz

Kranja in Kroj z Jesenic.

Ce pa bomo kupovale kostim ali plašč za zimo, bomo lahko izbirale med modeli Ideala iz Nove gorice, Korsia iz Rogaške Slatine, Modnih oblačil iz Kranja in Novosti iz Ljubljane. Ekskluzivni in ne preveč dragi so bili tudi plašči izdelani iz umetnega usnja, ki ga proizvaja Sava iz Kranja. Tiste, ki so rade oblečene nekoliko drugače in seveda imajo dovolj globoko denarnico, pa se lahko oglašijo v trgovskih hišah Beltrame iz Trsta in Moncare iz Gorice. Tam bodo lahko kupile tudi lepe večerne obleke. V domačih trgovinah pa lahko izbirajo obleke za večer, ki so jih izdelali v Gorenjskih oblačilih in Novosti v Ljubljani.

Po poti mode krepko stopajo tudi tovarne pletenin. Almira iz Radovljice in Rašica iz Ljubljane sta prikazali nekaj dokaj prikupnih modelov. Tudi cena ni pretirana.

Moška konfekcija je bila standardna, le italijanske firme so pokazale nekaj novega.

V poldrugo uro trajajoči reviji so manekenke in manekeni prikazali okrog 170 modelov. V reviji je sodelovalo 22 proizvajalcev metrskega blaga in konfekcije iz Slovenije, 5 iz Hrvaške in 3 iz Italije. Manekenke so nosile čevlje Peka iz Tržiča in Alpine iz Zirov, nekaj modelov pa je prispeval tudi Stancko Kern iz Kranja. Nakit je prispevala trgovska hiša Bo-

rec iz Ljubljane, torbice pa so izbrali med najnovejšimi modeli torbarja Janeza Okršlarja iz Kranja.

In kako naj bomo oblečene, da bomo zadostile zahtevam mode? Minija in maxi skoraj ni več, obleke in plašči so midi dolžine in segajo le malo čez koleno. Kot je bilo opaziti na reviji bo v prihodnji sezoni zelo moderno nositi komplete s hlačami, ki segajo do podkolenice in so lahko zatakneje za škornje, prek tega pa plašč, ki naj ima krznen ovratnik in krzneni obrobo ob spodnjem robu. Veliko je tudi raznih pasov z velikimi svetlečimi zaponkami. Zelo moderne so tudi ročne vezanine.

L. Bogataj

Bohinjsko planšarstvo v stari sirarni

Danes zvečer bodo v nekdanji sirarni v Stari Fužini odprli stalno razstavo z naslovom Planšarstvo v Bohinju

Otvoritev bo danes zvečer ob 18. uri v stavbi nekdanje sirarne v Stari Fužini v Bohinju, ki je bila zgrajena 1883. leta. Razstavo je pripravil Gorenjski muzej iz Kranja in je celovit prikaz planšarske kulture v Bohinju, ki je najstarejša pri nas, saj se planina Pečana pod Ratitovcem omenja že 973. leta, pa tudi najstarejša upodobitev gorenjskega pastirja je nastala sredi 18. stoletja v bohinjskem kotu. Torej kranjski muzej je »postavil« razstavo na pravo mesto.

Kot smo izvedeli v sredo na posebni novinarski konferenci v Bohinju, so prvotno mislili, da bi bila razstava v Cojzovi graščini. Vendar so Bohinjci predlagali staro sirarno, ki je last Gozdarsko kmetijske zadruge iz Srednje vasi v Bohinju. Zadruga je s pomočjo radovljiške kulturne skupnosti stavbo uredila, na pomoč pa je prisko-

čilo tudi Turistično društvo in bohinjske krajevne skupnosti. Na ta način bodo danes v Bohinju odprli objekt, ki smo ga že dolgo pogrešali in ki se bo kaj lahko vključil v turistično življenje Bohinja. Čeprav bo današnja otvoritev le skromen začetek, pomeni vseeno korak naprej. V Bohinju je namreč še veliko planšarskih predmetov, ki bodo v prihodnosti lahko še bolj popestrili stalno planšarsko razstavo.

Bohinjci so nam v sredo prav tako povedali, da planšarstvo v njihovi dolini vztrajno upada, in to predvsem zaradi naraščajočega turizma in industrije, kjer ljudje lahko najdejo boljši in lepši kos kruha. Pred drugo svetovno vojno je bilo na primer v Bohinju še 230 planšarjev, po drugi svetovni vojni je število padlo na 123, lani pa jih je bilo le še 30. Torej, občuten padec tega znanega bohinjskega opravila, tesno povezanega s sirarstvom, zato je prav, da razstava prikaže vsaj del tistega, po katerem je Bohinj včasih slovel tudi prek meja Kranjske in še dlje. Vzporedno z izumiranjem planšarstva izumira tudi sirarstvo, po katerem so bile znane bohinjske planine.

Razstava, ki jo je pripravila sodelavka Gorenjskega muzeja iz Kranja Anka Novak, bo avgusta odprta vsak dan dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne pa od 16. do 19. ure. Kasneje bo razstava odprta le po potrebi, torej takrat, ko bodo obiskovalci. V

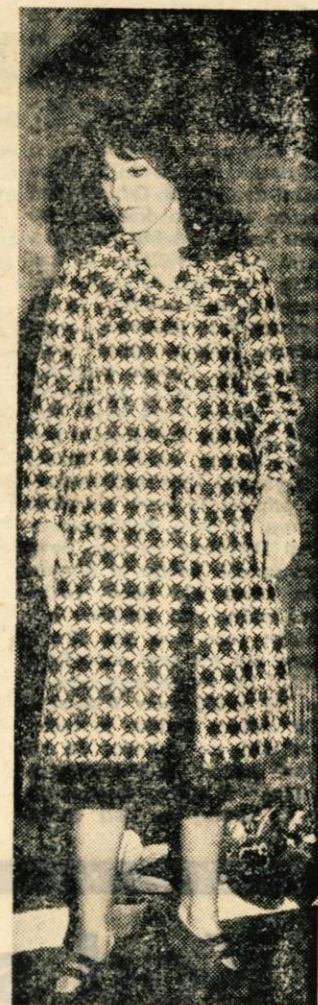
tem času bodo dajali informacije v gostilni Mihovec v Stari Fužini ali v informacijskem biroju v Bohinju.

J. Košnjek

Gorenjska oblačila so se na reviji predstavila z lepimi plašči. Foto: F. Perdan

Ce sodimo po modelih, prikazanih na reviji, bo za jesen in zimo tudi izbira otroške konfekcije precejšnja. Maneken Drečjek je oblečen v bundo podjetja Universal iz Domžal in hlače, ki so jih izdelali v konfekciji Mladi rod. — Foto: F. Perdan

V plaščih iz umetnega usnja, ki ga izdeluje Sava Kranj, bosta on in ona oblečena lepo in moderno. — Foto: F. Perdan

Če preurejate stanovanje

v naši novi blagovnici v Tržiču vam je na voljo sodobno pohištvo priznanih proizvajalcev

Mercator

● ZIDNE TAPETE ● PREPROGE IN TAPI SOMI ● ZAVESE IN DEKORATIVNO BLAGO

Konkurenčne cene — prodaja na potrošniški kredit — brezplačna dostava blaga na dom

Obiščite našo blagovnico v Tržiču

Stotinam diplomatskih in državnih dokumentov, ki samevajo v skrbno varovanih trezorjih, se je pridružil še eden: v New Delhiju sta Sovjetska zveza in Indija podpisali sporazum o miru, prijateljstvu in sodelovanju, ki bo veljal dvajset let. Odnosi med obema velikima državama so tako čez noč dobili neko povsem novo kvaliteto in kar takoj povejmo, da se je tudi razmerje med tistimi, ki na mednarodni politični sceni največ veljajo, prav tako spremenilo. Podpis pogodbe v New Delhiju ni spremenil samo stiska roke med Moskvijo in New Delhijem v pristrčen objem, marveč vnesel v zapleteno igro medsebojnega otipavanja med Washingtonom, Moskvo, Pekingom in New Delhijem povsem nove razsežnosti. Indija in Sovjetska zveza sta imeli vsaka svoj račun pri podpisu pogodbe: tako ena kot druga stran sta pri tem zanesljivo mislili na mogočnega soseda — 750 milijonsko Kitajsko. Kar zadeva Indijo, je treba spomniti na dejstvo, da se njeni odnosi s Pakistanom slabšajo iz dneva v dan, da so že skoraj na tisti točki,

Pogodba med SZ in Indijo

ko je moč govoriti o resni krizi. Peking z naklonjenostjo gleda na režim pakistanskega predsednika Jahija Kana in to je za Indijo zelo resna postavka. Sovjetska zveza ni mogla s simpatijami gledati nedavno začetega postopnega zblíževanja med Kitajsko in Združenimi državami Amerike pa tudi Indija je (zaradi svojih težav s Pakistanom) zelo skrbno sledila razvoju ameriško-kitajskih odnosov. Eno k drugemu: podpis pogodbe v New Delhiju zanesljivo ni samo stvar, ki bi zadevala zgolj SZ in Indijo, krog prizadetih je precej širši. Bilo bi na meji treznega, če bi se sedaj skušale ugotavljati posledice pogodbe. Čas bo, tako kot za mnoge reči, najboljši razsodnik. Če se bodo odnosi na tem občutljivem delu Azije umirili, prilike stabilizirale — potem bo pogodba gotovo dobila svojo pozitivno oceno v zgodovini. Pogodba sama določa, da bosta podpisnici spoštovali neodvisnost, suve-

renost in ozemeljsko celovitost. Obvezujeta se, da ne bosta stopali v nobene vojaške zveze, ki bi bile naperjene proti drugi strani. Vzdrževali se bosta vseh vojaških groženj proti drugi strani in ne bosta dovolili uporabljati svojega ozemlja za kakršnokoli akcijo, ki bi lahko vojaško škodovala drugi podpisnici sporazuma. Razen tega se SZ in Indija obvezujeta, da se bosta vzdržali pomoči vsaki državi, ki bi bila v vojnem sporu z eno izmed podpisnic. Če bi bila ena izmed njih napadena ali ogrožena, se bosta začeli posvetovati, kako odpraviti grožnjo in uveljavili bosta odločne ukrepe za zagotovitev miru in varnosti na svojih mejah. Zelo zanimiv je tudi tisti del, ki (čeprav ne obširno) govori o indijski politiki neuvrščenosti. Sovjetska zveza je potrdila, da je politika neuvrščenosti, kakršno uveljavlja Indija, pomembna podpora splošnemu miru in mednarodni varnosti ter zmanj-

ševanju napetosti po svetu. To je kajpak presenečenje, saj še na nedavnem kongresu KP SZ v Moskvi niso politiko neuvrščenosti niti omenjali. V tem trenutku ni jasno, ali gre za bistveno spremembo v sovjetskem stališču ali pa zgolj za »lokalno« koesijo, nekaj, kar si je Moskva pač privoščila samo zato, ker ji to v danem trenutku in samo v omejenem obsegu ustreza. Vsekakor bo zanimivo spoznavati in ocenjevati, kako bo podpis pogodbe vplival na politične kroge nekaterih svetovnih prestolnic.

V Belfastu na Irskem pa doživljajo v zadnjih urah najbolj mučne trenutke po letu 1920. Po vrsti silovitih spopadov med pripadniki britanske vojske in člani tajne irske republikanske armade je zagorelo več kot sto hiš, nekaj sto ljudi pa je pobegnilo v sosedno republiko Irsko. To je ob petnajstih mrtvih in nekaj deset ranjenih tragična

bilanca nestrpnosti med protestanti in katoličani ter britansko vojsko. V tem trikotniku je toliko strasti in očitno tako malo pripravljenosti za mir in sodelovanje, da nudi Belfast podobno bojišča, ozračje v mestu pa tisto srhljivo negotovost, ki je tako značilna za vojno.

Sudan se je umiril, čeprav malce tudi na škodo arabsko-sovjetskih odnosov. General Nimeiri je izvedel rekonstrukcijo vlade in zamenjal tudi nekaj svojih veleposlanikov — med njimi tudi tistega, ki je zastopal Sudan v Jugoslaviji.

Kod si hodil, ata?

Prišla je na socialno službo občine. Nekje s hribov. Vsa drobna in nekam plašna je bila. Se sonce je lepše svetilo le v očeh, ko je tiho rekla: »Fantka ali punčko bi rada. V posvojitve. Mogoče mi lahko pomagate.«

»Imamo fantka. V dečjem domu je. Mati ga je pustila tam,« so ji rekli. »Čez nekaj dni se oglasite, da bomo šli ponj. Dokler ne uredimo formalnosti z materjo, ga boste imeli v reji, Jani mu je ime.«

»Jani, Janko, kot moj mož,« ji je zaigralo. »Kot bi vedeli.«

Vso dolgo pot do doma je mislila le nanj.

»Tudi midva bova imela sina, tudi pri nas se bo oglašil otroški jok.«

»Janija bova dobila,« je dahnila možu, ki je ta dan že ničkolikokrat prehodil dvorišče in spet in spet gledal proti dolini.

»Janija, fantka.«

Tako srečna že dolgo nista bila. Se sonce je lepše svetilo. Ne bo več skrbi kdo bo skrbel za njiju, ko bosta onemogla, kdo bo gospodaril na kmetiji, ko ju ne bo več. Kmetija bo dobila gospodarja. Jani pa je dobil mamico in ata. Devet mesecev mu je bilo tedaj. Rastel je, shodil, začel je govoriti. »Formalnosti« pa še vedno niso bile urejene. Posvojitve še vedno ni bilo.

»Počakajte, saj se ne mudi,« so še večkrat rekli pri socialni službi.

»Kaj bi čakala,« sta menila. »Rada bi, da bil Jani čimprej najin, da bi nosil naše ime.«

Jani je dopolnil štiri leta. Ponosno je hodil po velikem kmečkem dvorišču, kot bi že vedel, da bo nekoč tu gospodaril. Za vsako kravo in konja je že vedel, kako jim je ime. Tedaj so mamico poklicali na občino.

»Mati hoče Janija. Pravi, da ga ne bo dala v posvojitve,« je rekla socialna delavka. Se je govorila, a mamica je ni slišala.

»Jani je moj, najin. Jani je najin sin,« je kričalo v njej. Kako rada bi kaj rekla, a ni mogla.

»Zakaj?« je končno prišlo iz nje.

»Mati je!«

»Mar jaz nisem mati? Saj ste vendar obljubili, da bo naš. Zakaj sedaj drugače? Sedaj, ko smo se že vživeli, da je naš.«

Prišli so po Janija. Jokal je in se držal mamice. Jokala je tudi ona. Tudi ata je nekajkrat potegnul z rokavom prek oči.

»Nič ne moremo,« je rekla socialna delavka. »Zakon je na materini strani.«

»Na strani matere, ki je Janija pustila v bolnišnici. Niti domov ga ni prinesla in

v štirih letih ga ni prišla niti enkrat obiskat,« sta se skušala braniti. »Imejte srce vsaj za otroka!«

»Se bo že privadil, saj je že majhen.«

In Jani je tedaj prvič videl mater. Čeprav mu je pravila, da je mamica, ji tega ni verjel. Saj mamica je ostala na kmetiji. Ta, nova ni bila nič tako prijazna. In nikamor ni smel. Vse okrog so bile same

hiše. Nikjer nobene trave, ne živali in hlevov, ne gozda.

»Se boš že privadil,« je rekla, ko je jokal zvečer in klical mamico in ata.

Materi je skrb za otroka kmalu postala odveč. Kdo bi vedel, da je treba kar naprej paziti nanj, pripravljati jedi pa še vsega jesti noče. »Kar naprej nekaj zahteval« se je jezila.

Nekega dne sta odšla nakupovat. Jani je opazoval vrvež na ulici, pisane izložbe. In nenadoma. Nasproti je prihajal ata.

»Ata! Ata! Kod si hodil, ata?«

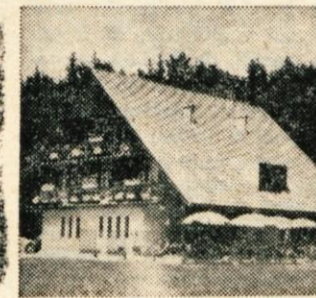
Ze mu je bil v naročju. Nista se mogla nagledati. Od dela razpokane roke so božale Janija.

»Je še jokal, ko je prišel k vam?« je vprašal ata. A matere ni bilo. Izginila je med ljudmi.

Jani je spet na kmetiji v hriboh. Pri krušnih starših, ki si tako žele, da bi mu postali pravi starši.

»To zadevo bo treba urediti,« pravijo pri socialni službi. »Pa kaj moremo. Pravica je na strani matere, ki ga je rodila.«

Za čustva mamice in ata, za njuno ljubezen do Janija, se ne meni nihče. L. B.

Vabi vas hotel Letališče Brnik in novo urejeni Brniški gaj

Hotel obratuje od 11. do 23. ure. Primeren za zaključene družbe.

Gaj je zelo primeren za kolektivne piknike, družinske in krajše izlete.

Ob ugodnem vremenu od otvoritve 7. avgusta dalje vsako nedeljo ples ob živih glasbi.

Postreženi boste z zajamčeno pristnimi vini in jedili na žaru.

Obiščite letališče Brnik!

36 Miha
Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPARI!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Tako je grozil Völkisher Beobachter in prvi tem prav gotovo mislil Češkoslovaško in morda tudi Albanijo, ki jo je dan poprej, kakor že vemo, začela zasedati italijanska vojska.

To ni grožnja, je Völk. Beobachter hotel ostati v mejah svaril in nasvetov ne zaradi Poljakov, marveč zaradi Nemcev, ki jih je bilo treba začeti pripravljati na vojno, vzrok za to vojno pa prevladni na Poljake. »Gospoda Beck in Skladowski bi mogla tistim, ki napeljujejo govorice o nekakšni nemški nevarnosti na mlin svetovne javnosti, sama dovedati, da se Nemški Reich že mesece prizadeva rešiti še nerešena vprašanja med Nemčijo in Poljsko po poti mirnih pogajanj v skladu pakta med Hitlerjem in Pilsudskim, in priti do sporazuma, ki bi zagotavljal Poljski popolno neodvisnost. Radovedni poljski državljani naj zve, da Nemčija ne želi ničesar, kakor samo majhnega zaključnega prostora, naseljenega pretežno z Nemci (Gdansk) in svobodno pot k nemškemu severovzhodu (avtocesto po koridorju).« Pisec uvodnika bi rad poudaril nemško skromnost in neznatnost nemške zahteve, zaradi katere je Poljska 'pred štirinajstimi dnevi odgovorila z mobilizacijo na poljsko-nemških mejah', kar pa ni povsem odgovarjalo resnici.

»Če Nemčija ni reagirala na to izzivanje,« je bilo treba v prvi vrsti prepričati nemške bralce o miroljubnosti in strpnosti Nemčije ter tako podžigati vedno večjo jezo nad nesramnimi in verolomskimi ter nehvaležnimi Poljaki, kakor to počno režimski novinarji v tisku vselej, kadar je treba nahujskati javno mnenje proti komu, ki si ga še pred nedavnim hvalil in dvigal v nebesa, pa ga je treba zaradi novih namenov oblastnikov, krojilcev ljudske usode, sedaj povaljati v blato in ga vreči v najgloblji pekel. Torej: »Če Nemčija ni reagirala na to izzivanje, je to storila zaradi dveh razlogov: prvič zato, ker je nemški vojaški položaj v tem letu tako neznansko porasel, da taka (poljska) igra ni več (za Nemčijo) neposredno nevarna, drugič pa zato, ker si v Nemčiji še vedno ne moremo misliti, da bi Poljska dokončno zamenjala politiko trajnega nemško-poljskega razumevanja za 'desparado-politiko' Zahoda, ki je že vrsto malih ljudstev najprej nahujskal, potem pa jih prepustil samim sebi.« V tem zadnjem stavku je bil drobec resnice, če pomislimo na usodo Etiopije, republikanske Španije, Češkoslovaške in v času tega članka v Völk. Beobachterju Albanije. Taka usoda pa je vse do nemškega napada na Sovjetsko zvezo junija 1941 čakala še vrsto drugih držav, kakor bomo še videli in lahko spoznali angleško vojno 'strategijo' in njen resnični delež v drugi svetovni vojni, ki je bil glede žrtev celo več kakor enajstkrat manjši kakor jugoslovanski. Mislim, da bi bila zgodovinska krivica to resnico zamolčati.

Na novo prozahodno orientiranost Poljske so opozarjali tudi poljski politični emigranti, ki so zbežali pred kaznijo, ki jih je čakala pod Pilsudskim, in ki so se zdaj vračali kakor na primer voditelj poljske kmečke stranke Witos. Mimo tega je poljska vlada že razpravljala o ukrepih, ki bi jih bilo treba podvzeti v primeru mobilizacije. Tudi v drugih državah so se vedno bolj zavedali vojne nevarnosti. Nizozemska je 11. aprila 1939 proglasila nevtralnost, pa tudi druge male države bi rade s proglašanjem 'nevtralnosti' ostale zunaj vojnega spopada.

Prav tega dne — dne 11. aprila 1939 — pa so bili osnovni načrti za nemški napad na Poljsko že gotovi in se nahajali v trezorju nemškega vrhovnega poveljstva označeni s šifro

FALL WEISS

Navodila za napad na Poljsko je Hitler dal nemškemu Vrhovnemu poveljstvu vojske že 3. aprila 1939 v svojih navodilih vojski za leto 1939—1940 (Die Weisung für die Wehrmacht 1939/40). Generalom vrhovnega poveljstva je priporočal, naj bo načrt izdelan za 'nagel in energičen napad', ker se je 'že zadnje dni marca 1939 pokazalo, da bo Poljsko mogoče ukloniti samo s silo'. K temu je v navodilih pripisal:

ZUM FALL WEISS — K primeru Weiss: 1. Obdelava mora potekati tako, da bo izvedba izvedljiva v vsakem času od 1. septembra 1. 1939 dalje...

Ta datum sicer ni bil predviden za začetek vojne, marveč kot zahteva, da mora biti do takrat vojska pripravljena stopiti vsak trenutek v akcijo. Kot termin za izdelavo operativnih načrtov pa je vrhovnemu poveljstvu dal na razpolago en sam mesec, čeprav bi bil termin lahko celo krajši, saj je znano, da je imel revanšistični nemški štab pripravljene napadalne načrte na sosednje države že leta poprej in da se je z njimi ukvarjal že malodane od konca prve svetovne vojne, saj so države zmagovalke (antanta) dopustile Nemcem poklicno vojsko »Reichswehr«, sicer omejene velikosti in z omejeno oborožitvijo, vodilni oficirski kader pa je ostal v celoti. Ta je izbrljal boj proti delavskemu revolucionarnemu gibanju in delavskim vstajam v Nemčiji za krepitev vojne moči z ustanavljanjem policijskih oddelkov pod različnimi imeni, ker 'policija' pač ni vojska.

Vse to je bilo v skladu s politiko antante, ki se je v letih 1919—1923 trudila, da bi zatrla boljševizem v Evropi, če ga že v Rusiji ni mogla.

Seveda se je antanta v tistih časih vseeno prizadevala, da bi utrdila svojo versajsko politiko nad avstrijsko-nemškim blokom s teritorialno in gospodarsko oslavitvijo Nemčije in njenih zaveznikov. Notranja nasprotja med antantnimi državami pa so ovirala uresničenje teh stremiljenj. Anglija se je bala, da se bo Francija preveč okrepila. Zato tudi ni vztrajala tako trdovratno kakor njen francoski zaveznik do izpolnjevanja nemških reparacijskih obveznosti niti ne do popolne razorožitve Nemčije.

Ta nasprotstva so se odražala prav v diplomaciji med Anglijo in Francijo v času francoske zasedbe Porurja in Porenja in plačevanja nemških reparacij, ki se mu je Nemčija izmikala z inflacijo nemške marke. Angleška diplomacija je imela večje 'razumevanje' za nemške težave in je rahljalja nemške obveznosti do držav-zmagovalk, saj bi nemški vojni dolg in reparacije gospodarsko okrepile Francijo.

Obe ti dve velesili pa sta bili do vratu zadolženi v ZDA, ki ni imela samo interesa do vračanja vojnih dolgov s strani Anglije in Francije, marveč tudi do svojega kapitala, naloženega v nemško gospodarstvo. Zato je tudi ameriška diplomacija skušala z rahljanjem francoskega pritiska na Nemčijo uravnesiti položaj v Evropi, ki so ga ogrožali novi mednarodni pretresi.

Nemška diplomacija je seveda s svoje strani izbrljalja protislovja med antantnimi velesilami. Sistematično se je izmikala obveznostim versajškega dogovora, skrivaj vzdrževala in krepila svoje obožene sile in zavlačevala izplačevanje reparacij. Z inflacijo je prepričala antanto, da ji grozi bankrot, s tem pa tudi bankrot antantnemu kapitalu v Nemčiji, istočasno pa dokazovala, da je revolucija po boljševičkem vzgledu v Nemčiji in Evropi neizbežna, če Zahod zopet ne bo dovolil, da bi postala Nemčija gospodarsko (s tem pa tudi vojaško) močna.

Zahodne velesile so zato še bolj popustile. Ameriški financa Charles Gates Dawes, predsednik antantne reparacijske komisije, je predlagal svoj načrt, po katerem bi z ameriškim in evropskim krediti odpravili v Nemčiji inflacijo in okrepili tečaj nemške marke. Po tem načrtu

naj bi Nemčija postala zopet plačilno zmožna, poskrbel pa je, kakor tako poskrbe vselej taki kapitalistični kreditni načrti za ozdravitev gospodarstva tujih držav, tudi zato, da bi Nemčija ne postala konkurenčna 'dobrodelnikom' na zahodnem trgu, tako da je bila Nemčija prisiljena iskati izhod za svoj izvoz na sovjetskem trgu.

Zahod se je še pred Dawesovim načrtom prestrašil sklenitve sovjetsko-nemškega sporazuma v Rapallu 16. aprila 1922, saj je prav v tem času na mednarodnih konferencah v Genovi (april — maj) in Haagu (junij — julij 1922) skušal ustanoviti združeno imperialistično fronto proti Sovjetski zvezi. Zato je antanta napela vse sile, da bi čimprej likvidirala sovjetsko-nemški sporazum, toda že v letih 1923—1926 so vlade zahodnih velesil spoznale, da brez Sovjetske zveze ni mogoče vzpostaviti normalnega gospodarskega življenja in trdnjih mednarodnih odnosov, po drugi strani pa so na pogovorih v Locarnu 16. oktobra 1925 sicer nemško diplomacijo prisilili, da je sprejela vojaške sklepe versajškega sporazuma in sprejela s Francijo in Belgijo obojestranske nenapadalne obveznosti ter nespremenljivost takratnih nemških meja, po drugi strani pa priznala Nemčijo za enakopravno sebi in ji indirektno dali proste roke na vzhodu, ker so se odpovedali jamstva za meje vzhodnih držav. Prav v tem pa je tičala protisovjetska ost locarnskih dogovorov.

Septembra 1926 je bila Nemčija sprejeta v Društvo narodov. 12. decembra istega leta je Društvo narodov sklenilo na pobudo angleške in francoske diplomacije ukiniti vojaško nadzorstvo nad Nemčijo, ki ji je v tem času že predsedoval vojni zločinec št. 2 Hindenburg (št. 1 je bil cesar Viljem). Nemška vojska je že paradirala pred njim, njen vrhovni štab pa je delal revanšistične in osvajalske načrte proti sosednjim državam, med njimi tudi proti Franciji. Nemčija se je oboroževala in pripravljala na revanšistično vojno kljub svetovni gospodarski krizi, ki je v letih 1929—1933 pripravila ob delo in kruh več kakor šest milijonov delavcev, Nemčijo pa pred revolucijo, ki bi prav gotovo izbruhnila kljub takratni razdvojenosti razredno zavednega nemškega delavstva med komuniste in socialne demokrate. Zato je nemška buržoazija v strahu, da se bo delavski razred zedinil, izročila oblast 30. januarja 1933 Hitlerju, ta pa je s svojimi zločinskimi oddelki in požigom Reichstaga, ki ga je naprtil nemškimi komunistom, že februarja 1933 pozaprll ne samo vseh vodilnih nemških komunistov, marveč tudi funkcionarje osnovnih organizacij in vse člane, ki so se izkazali v boju nemškega delavskega razreda, ter jih interniral v koncentracijska taborišča. (Tam je na stotisoče nemških komunistov našlo v letih 1933—1945 smrt skupaj z generalnim sekretarjem centralnega komiteja KP Nemčije Thälmannom.) Podobno je nekaj mesecev kasneje opravil Hitler tudi s socialnimi demokrati, mnogi pa so se pred takim terorjem umaknili v inozemstvo. Na tak način je Nemčija v letih Hitlerjeve oblasti dobila na videt tako enotno in trdno nacistično podobo, tako da je počasi za inozemca pomenila že beseda Nemec isto kakor nacist.

Na ta način je Hitler lahko do kraja izbrljal nemško ljudstvo v svoje zločinske namene in na taki podlagi je snoval tudi vojno proti Poljski.

Dne 11. aprila 1939 je Hitler dal

DODATNA NAVODILA ZA 'FALL WEISS'

in zahteval 'skrbno prikritost priprav' s ciljem, da bi 'po možnosti osamili Poljsko in jo odvojili od zahodnih zaveznikov'. Hitler bi se rad izognil vojne na dveh frontah in je v tem času celo razmišljal o možnosti, da bi najprej obračunal s Francijo in Anglijo na francoskem bojišču in šele po zmagi spravil na kolena Poljsko.

Medtem se je pozornost sveta obrnila na Balkan, kjer je Mussolini zasedel Albanijo, Velika Britanija pa je bila zopet radodarna z garancijami za nedotakljivost Grčije in Romunije.

GORENJSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA V HINDUKUŠ

ISTOR-O-NAL 7

Piše
dr. Ivo Valič

Ze zjutraj je sonce močno pripekalo, ko smo grizli kolena proti Zani An-u — imenujejo ga tudi Tirich An — in si prizadevali, da bi držali korak z nosači, čeprav so nosili težka bremena. Poleg vročine nam je jemala sapo še višina. Končno smo prišli na prelaz. Trud in ves preliti znoj sta bila obilno poplačana. Proti zahodu in na sever se je odprl pogled na najvišje vrhove Hindukuša, ki so se v kristalno čistem ozračju, dvigali pred nami v nebo. Koničasti Atak Zom, mogočni Tirich Mir in še kopica drugih, med njimi naš cilj Istor-o-Nal, edinstven pogled, ob katerem človek obsedi ter gleda gleda in uživa! Najbolj so se oči ustavljale na našem cilju. Dodobra smo ga poznali s slik, toda naenkrat

smo ga občudovali takega kot je v resnici. Zdel se nam je še mogočnejši in višji. Če ne že prej, smo sedaj zagotovo vedeli, da bo vreden truda in da vzpon nanj ne bo lahak. Skušali smo razdeliti njegovih deset vrhov in si vtisniti v spomin čimveč podrobnosti. Tako je bil blizu, da skoraj nismo mogli verjeti, da bo potrebnih še nekaj napornih dni do njegovega vznožja in kdo ve, koliko še do vrha. Potem so prišli fotoaparati in kamere do polne veljave. Nosači niso imeli preveč posluha za vse to. Prek snežišč, ki so še na debelo pokrivala prelaz, so jo kmalu ucvrli naprej. Tudi navzdol je bilo po svoje hudo. Dolina je bila globoko pod nami in breg strm. Pri prvi hiši nas je pričakalo nekaj mož in ponudili so nam

čaja in jestvin. Med počitkom so privlekli na dan potrdila različnih odprav, v katerih so sodelovali kot višinski nosači. Japonci, Italijani, Nemci, Avstrijci so jim podpisali, da so bili odlični, da so dosegli tako in tako višino in da jih priporočajo. Zanje so ti papirji veliko vredni. Pomenili so se seveda, da nam ponujajo svoje usluge, vendar nismo nameravali najeti višinskih nosačev, ki pomagajo odpravam opremljati višinska taborišča, to je od baznega naprej proti vrhu. So precej bolj plačani kot navadni nosači, ki nosijo le do baznega taborišča. Po predpisih jim je treba dati tudi popolno alpinistično opremo in obleko ter vso hrano. Naš možnjček pa je bil tako majhen in morali smo se zanesti le na svoje moči.

Še slabo uro hoda in prispeli smo v Shagrom, zadnje naselje na naši poti. Utaborili smo se na vrtu ene izmed hiš, raztreenih po ozki dolini.

Grajene iz rečnega kamnja, nizke, z ravnimi strehami iz blata so kot spojene z bregom. Povsod je bilo na kupe bosonogih, raztrganih otrok, ki so zvedavo kukali iz streh, vogalov in izza kamnitih ograj.

Pozno popoldne je začelo močno pihati in s konca doline se nam je z vso naglico bližala temna deževna zavesa. Tako vsaj smo mislili. Na hitro smo postavili šotore in se zavlekli vanje. Hitro pa se je pokazalo, da je veter dvignil gost oblak prahu, ki nas je kmalu zajel.

Našli smo si že nosače za naslednje tri dni, ko naj bi dosegli bazno taborišče pa tudi dva kurirja, ki naj bi izmenoma skrbela za zvezo med taborom in zadnjo pošto. Odpustili smo policaje in jih za njihovo prizadevnost nagradili s konzervami in cigaretami.

Zgodaj naslednjega dne je 56 nosačev spet stalo v pisarni vrsti pred tovari, ob stra-

ni pa jih je čakalo še nekaj, če bo odpadla tudi nanje še kakšna nošnja. Može so bili močno raznovrstni. Nekaterim se je že na obleki poznalo, da so že sodelovali v odpravah: eden je imel avstrijske gozzerice, drugi japonsko krošnjo, tretji zopet vetrovko, nogavice ali cepin. Večina pa je nosila svojo običajno obleko: široko nabrane hlače pahljače iz lahkega platna, srjaco do kolena, povrh pa suknič. Le nekateri so imeli jopice ali volnene plašče z rokavi, segajočimi prek kolena. Ustrojene kože na plečih so jim ščitile hrbte pod težkim tovorom. Tudi pravih čevljev je bilo malo. Eni so si noge povili s kožami, prevezanimi z vrvicami, drugi so nosili opanke z debelimi podplati iz avtomobilskih plaščev ali nizke čevlje. Bili so vseh starosti: od mladih fantov, še skoraj otrok, do mož s starčevskimi obrazi in bradami. Pokrivajo se z značilnimi, okroglimi čitralskimi kapami.

Nismo še dolgo hodili, ko so že prvič počivali. To se je večkrat ponovilo in že smo bili prepričani, da nas goljufajo ali pa, da hočejo izsiliti večji zaslužek. Potem smo spoznali, da so krajše etape in pogosti počitki njihova stalna in odlična taktika, preračunana na težko, dolgo pot pod tovorom in prilagojena sposobnostim vsakogar izmed njih. Tudi nam, zagnancem je prišla prav. Tudi počivali so vsi naenkrat. Pridružili smo se njihovim postankom in hodili z njimi, kadar so se odpravili dalje. Vsaj nekateri med njimi so do potankosti poznali pot.

Kadar smo mi rinili po svoje, se nam je maščevalo. Takoj je bil potreben večji trud, napor in čas.

Više gori se je dolina še bolj zožila. Prek močno de-roče divje ledeniške reke smo prišli na drugo stran čez hudo majav most, narejen le iz dveh hlodov, prepletanih s tankim vejevjem. Nekaj ploščatih kamnov, položenih na veje, pomaga nogi, da ne zdrkne v kakšno luknjo. Za zadnjimi, skromnimi kamnitimi pastirskimi stanovni smo ponovno prekoračili reko, tokrat prek snežnega mostu, ki ga je ustvaril plaz, in v zgodnjem popoldnevu

dosegli dnevni cilj. Na obeh straneh doline so se dvigale divje razdrapane stene šest-tisočakov, više gori pokrite s strmimi ležišči in ledeniki in obrobjene z ostrimi nasekanimi grebeni, koničastimi vrhovi, stolpi, stolpiči. V zavetju brezovega grmovja in skal smo si poiskali prostor za prenočevanje. Nosači so si v majhnih skupinah okrog ognjev kuhali čaj in pekli čapati. Testo so zamesili v posodi, katero smo jim posodili, segreti ploščat kamen in peč je bila nared. To je bil njihov glavni dnevni obrok, kajti zjutraj in med nošnjo so popili le skodelico največkrat nesladkanega čaja. Večina pa je vso pot žvečila grenko drogo nekako tako, kot se čika tobak. V grdih, črnih in pljupljivih pljunkih so jo pljuvali nato na vse strani. Zvečer so ognji zagoreli še bolj in med tesno skupaj stisnjenimi nosači se je v divjem ritmu oglasila pesem, trda in okorna, ki jim je pomagala skrajšati mrzlo noč.

Sledila sta še dva dneva hoje po ledeniku. Sem in tja po skalah, po ledu, pesku in grušču, prek ledeniških potokov in razpok, stokrat strmo navzgor in navzdol, ves čas v hudi pripeki smo končno dosegli bazno taborišče na Zg. Tirich ledeniku, na južni strani Istor-o-Nala in nasproti Tirich Mira. Jaz sam in verjetno še kdo od naših sem ga dosegel bolj težko, nekateri nosači pa — s tovorom na hrbtu — kar v teku! Bili so zares odlični! Še istega dne so morali nazaj do prvega mesta, kjer so lahko zakurili ogenj in se pogreli. Ko smo jih izplačali, so izginili za gruščastim robom majhne kotanje na ledenikovem robu, kjer smo si nameravali postaviti našo bazo. Našli smo ostanke japonske in nemške odprave: stare konzerve in druge odpadke. Medenastno ploščo s spominskim napisom japonske odprave iz leta 1968 je odnesel eden od nosačev in gotovo jo je doma koristno uporabil.

22. maja zvečer je na mestu, imenovanem Nalagut, na višini 4500 m, stalo pet šotorov — bazno taborišče naše odprave. Postavljeno je bilo tri dni prej kot smo predvideli.

Nosač

slovenija avto

Poslovalnica Kranj, Titov trg 1
Poslovalnica Kranj, c. JLA 10

Posebno obvestilo!

Izredna prilika — izreden popust

Motorno kolo Jawa 175 ccm lahko dobite v paviljonu Slovenija avto za 3.150 din

na mednarodnem gorenjskem sejmu v Kranju v Savskem logu

Pri nakupu koles vam nudimo ugoden sejmski popust.

Prepričajte se, zadovoljni boste!

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 14. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Rapsodija in balada — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Z velikimi zabavnimi orkestri — 14.30 Poje baritonist Milivoj Bačanović — 15.40 Pesmi in plesi Jugoslavije — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Klavir v ritmu — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz repertoarja Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Milana Križana — 20.00 Večer z napovedovalcem Slavkom Kastelicem — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program:
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Popevke slovenskih avtorjev — 19.05 Melodije za sobotni večer — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 21.40 Trenutki s slovenskimi humoristi — 22.15 Okno v svet — 22.30 Nočna reportaža — 23.55 Iz slovenske poezije

N 15. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestita-

jo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Godala v ritmu — 15.05 Igramo za razvedrilo — 16.00 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program:
9.35 Iz domače zakladnice — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opoldanski koncert lahke glasbe — 13.35 Radi ste jih poslušali — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.40 Popevke iz Varšave — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Hoffmanove pripovedke — odlomki — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.40 Dunajski slavnostni dnevi — 23.55 Iz slovenske poezije

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
KRANJ**

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

**IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ**

P 16. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmice za najmlajše — 9.30 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz partitur Mojmir Sepeta in Boruta Lesjaka — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Poje moški zbor iz Ribnice — 16.40 Z orkestrom Armando Trovajoli — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Signali — 18.15 Orgle v ritmu — 18.45 Kulturni poletni vodnik —

19.15 Minute z ansambлом Jožeta Krežeta — 20.00 Odlomki iz opere Mefistofeles — 20.50 Melodije za melodijo — 21.30 Pol ure z Jožetom Privškom — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Slovenski pevci zabavne glasbe

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 16.05 Naš podlistek — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Pri ljubljene slovenske popevke — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Orkestralni nokturno — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Nova glasba — 21.40 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 23.55 Iz slovenske poezije

T 17. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 S pevca Eldo Viler in Ladom Leskovarjem — 9.40 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Peta slika opere Košana — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z ansambлом Lojzeta Slaka — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18 okteto — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital flavtista Miloša Pahorja — 16.40 Z orkestrom Arturo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 Z ansambлом Bele vrane — 19.15 Minute z ansambлом Dorka Škobrneta — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 22.15 Mozartov večer — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.00 V korak s časom — 21.40 Z jugoslovanskih festivalov jazza — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S 18. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Lepe melodije — 9.40 Slovenske narodne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Skrjančeve skladbe za godala — 12.30 Kmetijski

nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahki glasbi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Uvertura in simfonija — 16.40 Z orkestrom Henry Krips — 17.10 Musorgski s Soltijem in Karajanom — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iščemo popevko poletja — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 22.15 S festivalov jazza — 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 16.05 Radi ste jih poslušali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni ekspres — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Katalenske in španske pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih — 21.40 Portret tenorista Hansa Hoffa — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

ŽIVILA

**sveže
pakirano
meso**

Č 19. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Vesela godala — 9.45 Pesem iz mladih grl — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Sklepni prizor iz opere Rusalka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba za razvedrilo — 15.40 Jodlerji iz švicarskih planin — 16.40 Z orkestrom Roger Roger — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.30 Operetne uverture — 18.45 Naš podlistek — 19.15 Minute s kvartetom Silva Stingla — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Vabimo vas na bralno vajo — 22.15 Iz opusa srbskega skladatelja Vojislava Vučkovića — 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah — 23.30 Od popevke do popovke

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Zvoki z godali — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 Naš intervju — 21.10 Dva odlomka iz Kogojevih Crnih mask — 21.40 Komorni jazz — 22.15 Mednarodna radijska univerza — 22.30 Recital čembalista Georga Malcoma — 23.55 Iz slovenske poezije

P 20. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Popevke slovenskih avtorjev — 9.45 Skladbe za mladino — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Fantazije z variacijami — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 V ritmu koračnic — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Melodije skladatelja Marijana Vodopivca — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.35 Glasbeni intermezzo — 15.40 V plesnem ritmu — 16.40 Z orkestrom Boston Pops — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 19.15 Glasbeni vsak dan — 20.00 Poje moški zbor Kaval iz Sofije — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Popevke in plesni ritmi — 20.05 Velika scena — 20.45 Suite slovenskih skladateljev — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska **ČP »Gorenjski tisk«** Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni- na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

TELEVIZIJA

14. AVGUSTA

15.15 Evropsko prvenstvo v atletiki (Evrovizija) — 18.00 Obzornik, 19.25 Mozaik, 19.30 TV kašipot, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Igre brez meja, 22.00 Svet otokov in atolov, 22.25 Maščevalci — serijski film, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinski spored (RTV Beograd) — 19.15 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 19.20 Karavana (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

15. AVGUSTA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.35 Pet minut po domače, 9.40 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana) — 10.45 Otroška matineja, 11.35 Mestece Peyton — serijski film, 13.25 Evropsko prvenstvo v atletiki, 18.25 Gluhi boksar — ameriški film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Ljubezen, ljubezen — ameriška komedija (RTV Zagreb) — 21.35 Glas na obisku, 21.50 Poročila, 22.05 Sportni pregled (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

16. AVGUSTA

17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.40 Drejček in trije marsovčki, 18.00 Risanka, 18.20 Obzornik, 18.35 Kanjon Tare, 19.05 Mladi za mlade, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Gospodična Julija — predstava LG Celje, 22.10 Düererjeva razstava v Nürnbergu (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Znanost (RTV Beograd) — 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

17. AVGUSTA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.20 Ob-

zornik, 18.35 Prijatelj Ben — serijski film, 19.05 Srečanje v studiu 14, 19.35 Znamenitosti mlade dežele, 19.48 Pešci ponoči, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Fantovščina — ameriški film... Malo za šalo, malo zares... Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Kulturna dediščina (RTV Sarajevo) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.20 TV pošta, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

18. AVGUSTA

15.20 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 16.30 Nogomet Celik : Avstrija (RTV Sarajevo) — 18.15 Pika nogavička, 19.00 Risanke in lutkovni filmi, 19.20 Po sledih napredka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, (RTV Ljubljana) — 20.30 Kam gre do divje svinje (RTV Zagreb) — 21.30 Naša srečanja na tujem, 22.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Zabavna glasba (RTV Skopje) — 19.05 Kultura danes (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

19. AVGUSTA

17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.20 Obzornik, 18.35 Družina, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana) — 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Vojna in mir — nadaljevanje in konec, 21.25 XXI. stoletje (RTV Ljubljana) — 22.15 Stirje letni časi... Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb) 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.00 Enciklopedija, 19.20 Serijska oddaja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

20. AVGUSTA

16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.20 Obzornik, 18.35 Živžav, 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Rose Marie — ameriški film, 22.25 Odiseja miru, 22.50 Poročila — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Jazz, 19.00 Humoristična oddaja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

14. avgusta amer. barv. film LADJA FANTOM ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. nem. barv. CS filma SMRTNI STRELI NA BRODWAYU ob 22. uri

15. avgusta italij.-španski barv. CS film 7 ŽENA ZA 7 KAVBOJEV ob 15. uri, amer. barv. film LADJA FANTOM ob 17. in 19. uri, premiera franc. barv. filma MAMILO ob 21. uri

16. avgusta premiera amer. barv. CS filma OBRAMBA OBTOŽUJE ob 16., 18. in 20. uri

17. avgusta amer. barv. CS film OBRAMBA OBTOŽUJE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

14. avgusta italij.-španski barv. CS film 7 ŽENA ZA 7 KAVBOJEV ob 18. uri, franc. barv. film LJUBIM TE, JAZ PA TEBE NE ob 20. uri

15. avgusta amer. barv. film LADJA FANTOM ob 14. uri, franc. barv. film LJUBIM TE, JAZ PA TEBE NE ob 16. uri, italij.-špan. barv. CS film 7 ŽENA ZA 7 KAVBOJEV ob 18. uri, premiera franc. barv. CS filma PRAZNIK BREZ VESELJA ob 20. uri

16. avgusta franc. barv. CS film PRAZNIK BREZ VESELJA ob 18. in 20. uri

17. avgusta amer. barv. CS film IZKRCAVANJE PRI ANZIU ob 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

14. avgusta amer. barv. film CUSTER Z ZAHODA ob 20.30

15. avgusta amer. barv. film CUSTER Z ZAHODA ob 17. uri

Tržič

14. avgusta amer. barv. film PO SLEDOVIH VELIKE KARAVANE ob 18. in 20. uri

15. avgusta amer. barv. film PO SLEDOVIH VELIKE KARAVANE ob 15. in 19. uri, angl. barv. film SMESNE STVARI SO SE ZGODILE NA POTI V FORUM ob 17. uri

Kamnik DOM

14. avgusta amer. barv. film ONI, KI ZAUDARJAJO PO ZNOJU IN SMRTI ob 18. in 20. uri

15. avgusta amer. barv. film RIO BRAVO ob 15. in 19. uri, amer. barv. film ONI, KI ZAUDARJAJO PO ZNOJU IN SMRTI ob 17. uri

Jesenice PLAVŽ

14. do 15. avgusta mehiški barv. film MONTEZUMINO ZLATO

16. do 17. avgusta nemško. italij.-franc. barv. film VI-TEZ BURIDAN

Jesenice RADIO

14. do 15. avgusta nem.-italij.-franc. barv. film VI-TEZ BURIDAN

Dovje-Mojstrana

14. avgusta italij.-francoski barv. film SERVANTES

15. avgusta špan.-francoski barv. CS film CERVANTES

Kranjska gora

14. avgusta amer. barv. film TUDI KONJE STRELJAJO

15. avgusta nem. film ZAKONSKI CETVEROKOTNIK

17. avgusta amer. barv. CS film DAN ZLOBNE PISTOLE

Javornik DELAVSKI DOM

14. avgusta špan.-francoski barv. CS film CERVANTES

15. avgusta amer. barv. film TUDI KONJE STRELJAJO, amer. barv. CS film DAN ZLOBNE PISTOLE

Radovljica

14. avgusta italij. barv. film VOJNA VOHUNOV ob 18. uri, slov. barv. film MASKARADA ob 20. uri

15. avgusta šved. mlad. film PIKA NOGAVIČKA NA SEDMIH MORJIH ob 16. uri, slov. barv. film MASKARADA ob 18. uri, danski barv. film DEVICA IN VOJAK ob 20. uri

16. avgusta meh. barv. film PANČO IZ ANAPULKA ob 20. uri

17. avgusta angleški barvni film PRIVATNI DETEKTIV CLEGG ob 20. uri

Škofja Loka SORA

14. avgusta amer. barv. film VRNITEV V BATAM ob 18. in 20. uri

15. avgusta amer. barv. film DOLGI DNEVI SOVRASTVA ob 17. in 20. uri

16. avgusta amer. barv. film VRNITEV V BATAM ob 19. uri

17. avgusta angl. barv. film REBUS ob 20. uri

Železniki OBZORJE

14. avgusta jugoslov. barv. film KDOR POJE, NE MISLI SLABO ob 20. uri

15. avgusta amer. barv. film ODPADNIK SE VRAČA ob 17. in 20. uri

CRELNA

Želite obdržati zdravje, vitkost in mladostno svežino?

Obiščite bazen in sauno v hotelu Crelna v Kranju vsak ponedeljek, sredo in petek od 12. do 20. ure.

Kopanje nadzoruje strokovnjak — fizioterapevt

Cene ugodne

REŠITEV NAGRADNE SKANDINAVSKE KRIZANKE

STRUPNINA, TEATRALIK, OLJKOVINA, EN, RAN, OBCINSKI, T, PLANŠARSTVO, AKTI, KRELJ, OBI, RS, DREMOTA, KA, NOLIT, MIREN, ZRAK, IRONIK, IVANA, NIN, SIMONA, NONI, NINSKI, TEZAJ, IP, KRAKATAU, OTERA, SEK, IP, VV OSEM, TCA, MANIOK, STRELA, REN, ESER, AVE, CER, ALTISTKA, ZALLET, TJASA, KRANJ, O, VI, OLJA, RATAR, CIAN, KROSI, KACE, APRIL, LISAC

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitev nam je poslalo 365 reševalcev. Od teh so bili izzrebani naslednji: 1. nagrado (200 din) prejme prof. Dušica Marn, Kranj, študijska knjižnica; 2. nagrado (100 din) prejme Anton Urbančič, Kranj, župančičeva 12; 3. nagrado (100 din) prejme Marija Brolih, Tupaliče 23, p. Preddvor; po 50 din pa prejmejo: Zdenka Knapič, Škofja Loka, Klobovsova 1; Simon Krajcer, Kranj, Trg revolucije 3; Miloš Grajzar, Kranj, Pintarjeva 2; Darja Pintar, Kranj, Nadižarjeva 2; Jože Drnovšek, Reteče 8, p. Škofja Loka; Zdenka Zadnik, Škofja Loka, Spodnji trg 23; Ignac Cuderman, Tupaliče 27, p. Preddvor. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

1. SAVANA, 7. KRAKAR, 13. PRATEZ, 14. AURORA, 15. OKLEP, 16. PRIAMOS, 17. LAOS, 18. POEN, 19. ANA, 20. TRI-STAN, 23. OMA, 26. AREA, 27. ALVA, 31. VINODOL, 33. OBARA, 34. UNIMOG, 35. KROPAR, 36. MILENA, 37. KARATE.

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitev nam je poslalo 86 reševalcev. Izzrebani so bili naslednji: 1. nagrado (30 din) prejme: Slavko Pajntar, Tržič, Ročevnica 51; 2. nagrado (20 din) prejme Janez Golja, Ljubljana, Partizanska 4; 3. nagrado (10 din) pa dobi Diana Rugale, Kranj, Kidričeva c. 3. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna krizanka

VODORAVNO: 1. literarna zvrst, roman, 7. seznam imen, 12. kogar opevajo, 14. žensko ime, tudi upanje, nadeja, 15. Narodni odbor, 16. kozaški poglavar, 18. svetovni klub književnikov, 19. junakinja romana Mire Miheličeve »April«, 21. ime pisateljice Perocijeve, 22. zasuk, del tovarne, 24. dalmatinsko črno vino, 26. ime zagrebškega TV režiserja Miladinova, tudi mitološko bitje, 27. čebelji samci, 28. velika severnonemška reka, ki se pri Emdenu izliva v Severno morje, 29. ameriško moško ime, 31. odžagan kos lesa, 32. skladba v svobodni obliki za orgle ali klavir, 35. avtomobilska oznaka za Zaječar, 36. agavi podobna mesnata rastlina, 38. junaštvo, herojstvo, 40. denar, 41. oprava.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12						13		14		
15			16				17		18	
19		20		21			22	23		
	24		25			26				
27					28			29		30
31			32	33			34		35	
36			37		38			39		
40						41				

NAVPIČNO: 1. konj, majhne pasme, 2. svarilo, opozorilo, 3. avtomobilska oznaka za Beneške (Venezia), 4. ime jugoslovanske filmske igralka Ras, tudi pevke Sršenove, 5. zvezda spremeljevalka; zvest zaveznik, pomagač, 6. klada za sekanje drv, 7. mlada krava, 8. eden, 9. nekdanja slovenska himna, ki jo je uglasbil Davorin Jenko, 10. filozofski nazor; nesebično delo, 11. nemški idealistični filozof, začetnik kritizma, Immanuel, 13. ime slovenske pevke narodno-zabavne glasbe Prodnikove, 17. neprekinjeno (običajno označba za poslovanje trgovin, ki so odprte brez opoldanskega odmora), 20. v grški mitologiji bog Sonca in lepote, varuh umetnosti, 23. avtomobilska oznaka za Beograd, 25. gora v Švici, 26. vrsta italijanskega aperitiva, grenčica, 27. lesen opornik, obdelan kos debla, 28. Ekonomska komisija za Evropo (ECE), 30. mati, 33. medmet za ustavljanje vprežne živine, 34. Afriško pogorje v Nigeriji (Azbine), tudi zrak, del imena letalskih družb, 37. Agrokombinat Emona, 39. avtomobilska oznaka za Zenico.

● Rešitev pošljite do četrta, 19. avgusta na naslov: Glas, ● Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna krizanka. ● Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

loterija

srečke s končnicami	so zadele din
70	30
820	100
57810	500
034810	10.000
667070	10.030
737130	10.000
1	6
73451	506
78501	2.006
505821	10.006
5272	200
00262	500
70312	1.000
573892	10.000
3	6
01703	2.006
12933	506
423623	10.006
717023	10.006
74	20
84	10
76854	500
120564	10.000
35	10
55	10
905	50
21055	510
6	6
02746	506
46786	1.006
097916	10.006
199296	10.006
706486	150.006
47	10
9277	200
34207	1.000
64597	500
253747	10.010
78	10
62008	500
99058	1.000
560020	10.000
79	20
17239	500
87069	1.000
329199	10.000
349979	10.020
463389	10.000
604129	10.000
687899	50.000

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 3 din, špinača 4 din, korenček 3 do 3,50 din, slive 4 do 4,50 din, jabolka 2,50 din, limone 6 do 7 din, česen 7 do 8 din, čebula 2,50 do 3 din, fižol 4 do 5 din, pesa 2,50 do 3 din, kaša 4 do 5 din, paradiznik 2,50 do 3 din, marelice 5 do 6 din, smokve 4 din, ajdova moka 5 do 6 din, koruzna moka 3 din, jajčka 0,70 do 0,75 din, surovo maslo 20 din, smetana 12 din, orehi 28 do 30 din, klobase 6 din, sir skuta 7 din, sladko zelje 2 do 2,50 din, kislo zelje 4 din, cvetača 4 din, paprika 3 do 4 din, krompir 1 din, grozdje 5 do 6 din

NA JESENICAH

Solata 3 din, špinača 2,50 din, korenček 4,10 din, slive 4,20 din, jabolka 5,50 din, limone 6,70 din, čebula 2,50 din, fižol 4,35 din, pesa 2 din, kaša 3,70 din, paradiznik 3,35 do 3,85 din, ajdova moka 6,15 din, koruzna moka 2,25, jajčka 0,75 do 0,80 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 28,80 din, klobase 4,60 din, sir skuta 7,10 din, sladko zelje 1,30 din, kislo zelje 3,20 din, cvetača 4,50, paprika 4,90 din, krompir 1 do 1,05 din

V TRZICU

Solata 4 din, špinača 5 din, korenček 3,50 din, slive 5 din, jabolka 4 din, česen 8 din, čebula 3 din, fižol 4 din, pesa 3,50 din, paradiznik 4 din, grozdje 5,60 din, breskve 6 din, ajdova moka 4,80 din, jajčka 0,65 din, surovo maslo 21 din, smetana 12 din, orehi 30 din, sir skuta 7,50 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 4 din, cvetača 5 din, paprika 5 din, krompir 1,40 din, hruške 16 din, med 10 din

poročili so se

V KRANJU

Grujić Milosav in Brcar Ana, Modrijan Andrej in Brankovič Angela, Porenta Anton in Kokalj Marinka, Jakše Peter in Milanovič Marina, Kuželj Mirko in Klaič Breda Jožica, Praprotnik Jožef in Ovsenik Tatjana, Novak Jože in Benedičič Dragica

V TRZICU

Meglič Vincenc in Godnov Marija

umrli so

V KRANJU

Tomazič Stanislav, roj. 1909, Kumer, deček, roj. 1971, Korath Terezija, roj. 1907, Bahor Marija, roj. 1903, Pečan Marija, roj. 1902, Ramovš Franc, roj. 1885, Vuletin Ivanka, roj. 1900, Erzar Marija, roj. 1895.

V TRZICU

Praprotnik Peter, roj. 1912, Praprotnik Marija, roj. 1894

Marija Oman

Lani v jeseni smo v Glasu pisali o najstarejši občanki Jesenic Mariji Omanovi iz Gozd-Martuljka. Ob njenem 97. rojstnem dnevu so jo obiskali in obdarili predstavniki jeseniške občinske skupščine in ji zaželeli še mnogo zdravja. Veselega snidenja in praznovanja njene 100-letnice pa Marija ni dočakala. V ponedeljek, zgodaj zjutraj, je umrla v svoji hiši v Gozd-Martuljku.

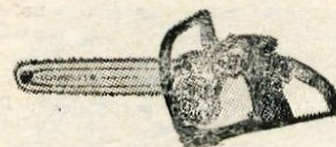
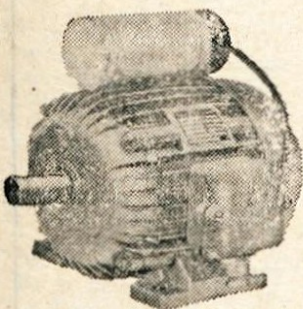
Marija Oman se je rodila pri Lovretovih v Kranjski gori in si je že kot otrok morala sama služiti kruh. Tudi pozneje, ko se ji je v zakonu rodilo šest otrok, je morala trdo delati, da je prekrbela številno družino. Večkrat pozimi je morala za skromno plačilo čistiti sneg z železniških tirov, pomagala je na kmetijah svojih sosedov. Kljub visoki starosti je bila dobrega travja.

Kmetovalci in obrtniki, POZOR!

Elektrotehna Ljubljana, poslovalnica Kranj

vas vabi na ogled svojega paviljona na Gorenjskem sejmu. Pripravili smo vam veliko izbiro elektromotorjev, motornih žag, vrtnih in brusilnih strojev, ventilatorjev in hidroforjev, agregatov in drugih električnih orodij po ugodnih cenah.

Vse ostalo blago široke potrošnje vam nudimo v veliki izbiri v prodajalni Elektrotehna, Kranj, Prešernova 9.

Na svidenje v paviljonu ELEKTROTEHNE

Vsak dan od 16. do 18. ure demonstracija motornih žag — strokovni nasveti.

OD RATEČ DO RODIN

Gorski vodniki pod Prisojnikom

V pestri in zanimivi zgodovini našega alpinizma in planinstva naši gorski vodniki niso omenjeni, cenjeni in spoštovani zgolj zaradi tega, ker so vodili turiste, ljubitelje planin po neznanih poteh v čudovito kraljestvo gora. Pomembni so tudi zato, ker pravzaprav nikoli niso bili le vodniki. Bili so namreč prvi ljudje, ki so si upali stopiti na še neznana in neodkrita pota, bili so prvi pravi graditelji in oskrbovalci planinskih koč, varuhi, svetovalci, nosači, označevalci poti in reševalci. Pogumni in vztrajni, po hribovsko trdni in grčavi, a obenem tako zelo predani gorskemu svetu, ki so ga spoznavali že v rani mladosti: kot domačini krajev pod gorami, kot gozdarji, planšarji in pastirji. Njim in le njim se je planinski svet odkrival v pravi lepoti: vabljivih in zapeljivih gorskih skrivnostih in tudi v mračnih in divjih nevarnostih. In že kar sami so postali del tega sveta, čeprav še ne povsem znanega. Sprejeli so nehvaležno nalogo, da vodijo v svoj svet druge in jim ga odkrivajo. Bili so odgovorni za soljudi, a vendar so vodili z ljubeznijo planincev, veseljem planšarjev in previdnostjo reševalcev.

Za pionirji vodništva so prihajali novi, največkrat kar sinovi in potomci prejšnjih vodnikov in odkrivali nove poti po planinskem svetu.

KRANJSKOGORSKI GORSKI VODNIKI

V tej lepi sončni zgornje-savski dolini, ki jo uklepata mogočni Razor in Prisojnik, živi danes še nekaj gorskih vodnikov. V Borovski vasi, kot se je nekdaj imenovala Kranjska gora, žive: Alojz Kosmač, Franc Zerjav, Ivan Vertelj — Hanza, Janez Zupan in še nekateri drugi, ki pa so se z vodništvom ukvarjali le priložnostno. Vsi ti vodniki niso bili le vodniki. Bili so planinci, nosači, gozdarji, reševalci. Skratka, vsak dan so živeli s svojimi gorami, spoznali in doživeli marsikaj ter bili vedno pripravljeni, da svetujejo, pomagajo in rešujejo. Še danes, ko so si naložili šesti ali sedmi križ, so še vedno trdnih korakov in krepkega telesa. Še danes so najraje v hribih, še danes so prvi, ki rešujejo ponesrečence v planinah. In ta njihova ljubezen do gora je bila vzrok, da jih nismo in nismo mogli najti doma. Z nezadržano silo jih vleče in na Vršič, Prisojnik ali Razor bi morali za njimi. Tisti pa, ki so nam govorili o svojem vodništvu, so bili zadržani v izjavah redkobesedni. V lepi pojoči kranjskogorski govori so bili njihovi odgovori kratki, malodane skopi, vendar ob besedah »rad imam hribe« skoražda ni bilo potrebno še kaj drugega.

Ivan Vertelj — Hanza, mizar iz Kranjske gore je prav gotovo najbolj znan kranjskogorski planinski vodnik. Njegova dejavnost v planinah je zares vsestranska: oskrbnik koč, planinec, graditelj

je, a smo zadovoljni, da so nam napeljali vsaj vodovod. Prav gotovo pa se bo slika Kranjske gore v naslednjih nekaj letih močno spremenila in bo postala privlačen turistični kraj, saj Kranjskogorci so za to, da se turizem v njihovem kraju čimbolje razvija.

Alojz Kosmač je vodil turiste po gorah prav vsako poletje in vedno znova so prihajali ponj. Tudi on je vsestranski planinski delavec, prava kranjskogorska korenina.

Franc Mrak, še danes aktivni gorski reševalec, in gorski vodnik, rojen 1913. leta, je obhodil nešteto Julijske Alpe: »Nekoč smo reševali kar z drogovi, danes je oprema mnogo boljša, bolj moderna in bolj uporabna. Vsako leto opravimo šest ali sedem reševalnih akcij. Najhuje mi je tedaj, ko moram re-

ševati mrtvega ponesrečenca. Mladi so danes premalo aktivni, čeprav jih je nekaj, ki so vedno pripravljene reševati. Kot gorski vodnik sem še danes pripravljen vedno popeljati turiste v hribe kadarkoli se oglasijo. Ne sprejemamo nobenega plačila ali nagrade, saj obenem sami radi hodimo v hribe in nam je vodenje v pravi užitek in veselje. Lani sem popeljal na Triglav žensko, staro 75 let, ki je vso pot hodila kar sama in mi ni dovolila prav nič pomagati.«

Janez Zupan je častni gorski vodnik: »Sodeloval sem pri reševanju ponesrečenih planincev in spominjam se nekega smešnega dogodka. Oskrbnica iz Krnice nam je sporočila, da sta se v Križni steni ponesrečili dve obiskovalki planin. Seveda sem se takoj odpravil, a na mestu, kjer naj bi bili ponesrečenki, ni bilo prav nobene nevarnosti, a še naprej sta trepetali in se tresli. Prav v Vrata sem moral z njima, tako sta se bali.«

Človekoljubni, prijazni, radodarni. Nihče jih za to ne nagraduje, nihče jim ne pla-

Janez Zupan

čuje. Kadarkoli se boste pri njih oglasili, vedno vam bodo ustregli, vedno vas bodo popeljali kamorkoli si boste zaželeli. Gore so si vklenili v srce in razum. In če jih boste povprašali, vam bodo tako kot Franc Mrak preprosto odgovorili: »Gore imam pa rad, gore so moje edino veselje in uteha.«

D. Sečel

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

V avgustu razprodaja konfekcije
po nižanih cenah

Ko kupujete pohištvo ne pozabite obiskati paviljon

ŠIPAD - a

na Gorenjskem sejmu hala A

Izkoristite

- ugodne cene
- 5 % sejmski popust
- brezplačna dostava do 15 km
- potrošniški kredit do 10.000 din z 2-letnim odplačilom in 20 % pologom

Razcestja

**MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)**

231

IV. DEL

»Nič, nič,« stlačil Slavko snopič v žep in se zlaže: »Nate sem čakal.«

»Name? A kaj bi mi rad?«

»S tvojim očetom bi rad govoril?«

»Z mojim očetom? Zakaj pa potem ne greš k njemu?«

»Ne bi rad padel predenj kakor z neba.«

»A kaj bi mu rad povedal?«

»Prosil bi ga, če mi napiše priporočilo za tvojega strica v Franciji. Že lani sva govorila o tem. Zdaj bi šel tja. Rad bi se postavil na svoje noge. Mama nima več denarja zame.«

»A tako? V Francijo bi šel?«

»Ja.«

»No, potem pa pojdi z menoj.«

»Očetu bom hvaležen.«

»In šola? Jo boš pustil?«

»Šesti junij bo kmalu. Samo še mesec. Spričevalo bi lahko poslali za menoj. Potem bi pa šel. Delal bi in študiral.«

Tako pove Slavko tudi inženirju Klavedi.

Gospod Klaveda je izredno prijazen. Prav rad mu bo napisal priporočilo. Tudi za druge primorske rojake, ki so že šli ali pa bodo še šli v Francijo jih je napisal. Imena mu sporoče iz Gorice. Iz uredništva in uprave Goriške Straže, v katero je dal oglas v imenu družbe, pri kateri je zaposlen njegov brat. Ne pove pa, da za vsakega novega delavca, ki ga pošlje v francoske rudnike, prejme nagrado. Tudi Slavko mu bo vrgel vsotico frankov.

»Napisal bom, seveda bom napisal. Če poma-

gam drugim rojakom, bom tudi tebi,« treplja Slavka po rami.

»In še nekaj,« prosil Slavko. »Rad bi vedel, koliko me bo stala vožnja.«

»Ni ti treba skrbeti! Družba ve, da večina tujih delavcev nima denarja za vožnjo. Če se boš pridružil skupini, ki bo odšla v Francijo julija, boš z drugimi prejel skupinsko karto. Potem boš vožnjo odslužil. O, rudarska družba, pri kateri je moj brat, ima za tuje delavce razumevanje,« hvali inženir to družbo in Francijo, to veliko nesebično deželo enakosti, bratstva in svobode.

»Priporočilo ti takoj napišem,« sede inženir k pisalni mizi in piše in govori, kakor da bi narekaval na glas samemu sebi: »Dragi brat! Zaposli fanta, ki ti prinaša to pismo v pisarni ali kot tolmača, da bo fant lahko zasebno študiral in polagal izpite. Bil je prijatelj mojega sina. Je izredno bister in bo sposoben za sleherno delo, ki mu ga boš sposloval. Stori zanj vse, kar je v tvoji moč...« konča inženir in se podpiše.

»No, kaj praviš?« pogleda Slavka.

»Vse življenje vam bom hvaležen, gospod!«

»A zakaj si se tako naglo odločil?« bi inženir Klaveda vsekoli rad vedel.

»Zaradi težkih razmer,« pravi Slavko, čeprav ga je nocuj pripeljalo k inženirju naključje, srečanje z Marjetko in Karlijem, ki mu je dal vedeti, da Marjetka ne bo nikoli njegovo dekle. V Karlija je zaljubljen. Sicer pa bi najbrž tudi drugače ne hotela hoditi z njim. Marjetka je bogata. Spada v Karlijevo družbo. On pa se mora ubijati z revščino in bi se tudi v prihodnje moral, čeprav se mu je zadnje čase nekoliko obrnilo na bolje. Toda tega inženirju ne bo pripovedoval. Pripoveduje mu samo to, da je o lanskem inženirjevem nasvetu že dolgo razmišljal in odlašal. Morda bi se, ko bi ne prišlo do težav doma. Tem pa so se pridružile še druge. »Mama se bo ločila od očeta in poročila z drugim. Z nekim berlinskim gospodom...«

»Berlinskim gospodom?« se začudi inženir.

»Da, z nekim svetnikom iz nemškega vojnega ministristva...«

»Taka nezavednost,« inženir ne more prikriti

zgražanja. »Ne zameri mi, toda Nemci so Nemci. Prav taki kakor Italijani ali pa še slabši. Naši stari sovražniki so. Ja, zdaj te razumem, popolnoma razumem...«

»No, da,« zajecelja Slavko, ker se z inženirjevimi besedami ne strinja popolnoma. Zanj niso vsi Italijani in Nemci neljude, marveč so taki nejudje tudi tu in povsod. Za človeka, ki stoji na bregu revnih — in Slavko stoji, kar je že večkrat čutil — je razdelitev ljudi v ljudi in nejudi malce drugačna kakor inženirjeva. V tem je žal dal prav rudarju Pahorju in mami, ki sta menila, da se človeštvo deli na razred vladajočih in posedujočih in na razred vladanih in izrabljenih, vseeno pa o tem molči. Ni mu do dolgega pogovora ali celo prekanja. Zadovoljen je, ker mu je inženir napisal priporočilo. Zato čaka samo na priložnost, da se bo lahko postavil in odšel.

»Če se pred tvojim odhodom ne bova več srečala, potem srečno,« mu inženir ponudi roko v slovo.

»Veliko sreče,« mu zaželi tudi gospa.

»Midva pa se bova verjetno še srečala v šoli,« pravi Karli.

Ne, Karli ni več njegov prijatelj. Komaj znanec je še. Mimo tega pa ima še Marjetko.

»Zato daleč, daleč proč od Ljubljane! Daleč proč odtod!«

Ljubljana že dolgo ni več tisto mesto, po katerem je Slavko tako vroče hrepenel nekoč. Ob vsem, kar je zadnje čase doživel, mu je tesno, tako tesno, da mora proč, daleč proč...

4

»Braniti bi mu morala. Ne smela bi ga pustiti,« strmi Stefi za vlakom in za zamirajočo slovensko pesmijo, ki jo pojo fantje (več kakor sto jih je) v pozdrav in slovo domači zemlji, hribovitemu svetu nad Furlanijo, ki so ga morali zapustiti, če so hoteli ubežati najhujši revščini in lakoti pa tudi šikaniranju fašistov. Tudi Slavko je med njimi. »Pa bi mu ne bilo treba, ne bilo treba,« davi Stefi ihtenje, ker čuti, da je nehote sama pripravila Slavka, da je odšel.

Življenje in delo na hribovskih kmetijah (7)

O zelniku odloča le gospodinja

Ko je bila jarovina v zemlji, smo začeli hoditi v gozd. Moški so kosili steljo, vresje in borovje, ženske pa smo delale butarice iz hoste, ki so nam jo moški pripravili že pozimi, ko so sekali drva. Najprej smo si morale poiskati in nasekati trte. Ko smo jih prinesle na kraj, kjer smo delale butarice, smo jih vile. Včasih smo tudi zakurile ogenj, na katerem smo jih ogrevale. Tnale v gozd nismo nosili od doma; naredile smo jo iz primernega debela in podprle z na grobo obdelanimi surovimi sohami. Debelejši konec tnale je vedno slonel v bregu.

Ker je bilo povsod daleč, smo malico v gozd jemale s seboj; imele smo suho mesnino in domači mošt. Ob petkih pa nam je mama tudi kaj ocvrla. Torbo z malico smo obesile na kako smreko. Ker nismo imele ure, smo jedle, kadar je prišla lakota, ta pa je prišla v gozdu kaj kmalu, saj pravijo, da je »gmajna lajna«. In res jed nikjer tako dobro ne tekne kot v gozdu. Malicali sredi zelenih bukev in smrek, sedeč na kupu butaric ali na starem štoru, to je nepozabno doživetje. Vse okoli poje in žvrgoli, še kak zajček priskače in košata veriverca ni nič boječa. Poslušale smo kukavico, kolikokrat nam bo prvič zapela. To je za mlade

je slišalo daleč iz hriba v hrib.

Ko so bile njive že primerno ogrete, smo ostajale doma in v kleti obrezovale semenski krompir. Celega pri nas včasih nismo sadili, tudi drobnega ne, ker je veljal za slabšega. Rezale smo le najlepše gomolje z zdravimi, močnimi kalčki. Pri tem delu smo lahko odstranile vse sumljive gomolje, kar se pri celem krompirju ne opazi vslej. Odrezovali smo krlhje z dvema ali tremi kalčki; pri tem je ostalo še dosti odrezkov za prašiče. Semenske »šifelce« smo potem razgrnile na bolj tanko plast, da se je na prerezanem delu naredila suha kožica. Če bi sadili sveže narezan krompir, bi v mokri zemlji segnli.

Moški so tačas pripravili njivo za sajenje. Dobro so pognojili z vležanim hlevskim gnojem, preorali in pobranali, tudi konce smo uredili prej, kot smo sadili, pograbilo smo še ruše in jih pospravili z njive, da po sajenju po njivi ni bilo več treba hoditi. Svinjskega gnoja za krompir nismo rabili, ker se v praproti, s katero smo nastiljali prašičem, rade zaredijo strune, ki potem krompir razjedajo.

Ko je bilo vse pripravljeno, so zapeljali krompir s čizunkom na dno njive, kamor so

ga hodili iskat metači s škundrami (to so domače košare z enim locnom). Eden je nji-vo najprej porisal s risunkom, potem smo sadili po parih. Vsak par je sadil dva risa. Eden je z motiko kopal jamice, drugi je v te jamice pometaval. Moral je biti spreten, ker so vsi hiteli. Ko je sadilec vzel motiko iz zemlje, se je jamica že zasula.

Pometavali so v glavnem otroci. Sadili so v pokončnih vrstah, od dna njive proti vrhu. Za sajenje krompirja so najemali veliko ljudi, odraslih in otrok, da je bilo čimprej obdelano, ker je vreme v tem času nestanovitno. Malicali smo najraje doma, posebno dopoldne, ko je bilo še hladno. Za krompirjeve je bila ponavadi vroča ocvirkovca in mošt.

Če je vreme zelo nagajalo ali če ni bilo dosti delavcev, smo pri nas krompir večkrat kar podorali z gnojem vred. Pri tem smo se pometachi razvrstili po brazdi, da je imel vsak določeno dolžino za pometati. Krompir smo polagali v vsako brazdo, in sicer okrog 40 cm narazen. To delo je šlo hitro od rok, krompir pa je prav tako dobro uspeval, le prigrabstija ni bilo mogoče, ker ni bil v vrstah. Ko je bilo vse podorano, smo njivo po potrebi še prekopali z motikami, po-

sebno še, če je bila zemlja težka. Nato smo branali in uredili vse drugo kot običajno.

V tem času so preorali tudi zelnik. To je edini kos zemljišča na kmetiji, kjer ima vso besedo le gospodinja. Ona določa, kaj in kje se bo tu sadilo in sejalo. Včasih je bil to samo zelnik, danes pa najdemo tam vso mogočo zelenjavo in dišavnice, zato mora biti zelnik čim bližje doma. To je namreč hkrati domači vrt.

Potem smo spet imele čas za gozd, ki je med tem postal še lepši. Spet smo sekale in vezale. Ena delavca lahko naredi butarico v četr uri. Skladale smo jih za kakim drevsom, da se niso kotalile po bregu.

**Marija Frlic
(Naprej prihodnjic)**

60 let PGD Godešič

Prostovoljno gasilsko društvo Godešič slavi letos 60-letnico svojega obstoja. V ta namen bo društvo pripravilo jutri proslavo. Program se bo začel ob 13. uri s sektorskimi vajami dvanajstih gasilskih društev iz bližnje in daljne okolice. Po vajah bo gasilska parada in sprejem gostov ter pozdravni nagovor predsednika društva Antona Krajnika. Na slovesnosti bodo najzaslužnejšim članom podelili pri-

znanja za dolgoletno in uspešno delo v društvu. Kot zanimivost je treba omeniti še vedno živeča ustanovitelja društva Janeza Aliča in Vincenca Hafnerja.

Gasilci na Godešiču bi zelo radi kupili nov gasilski avto, saj sedaj nimajo prevoznega sredstva za prevoz brizgalne. Pri ureditvi tega načrta pa marljivo gasilce najbolj ovira pomanjkanje denarja.

J. Starman

TD Železniki sodeluje s krajevno skupnostjo

Turistično društvo Železniki je eno najbolj delavnih v občini. Poleg drugega dobro skrbi tudi za urejenost kraja. Ob vsaki prireditvi prispeva turistično društvo nekaj denarja za ureditev in polepšanje Železnikov in ga v ta namen da krajevni skupnosti.

V Železnikih so mi predstavniki TD in KS povedali, da imajo v zadnjem času velike težave z odvozom smeti. Zdaj vse smeti spravljajo v reko Soro. Smeti ob manjši vodi ostajajo ob bregu, ob naliivih in narasli vodi pa jih Sora odnese navzdol in smeti »okrasijo« ves breg ob vodi proti Škofji Loki. Komisije so že večkrat določile prostor za odlaganje smeti, a ga je sanitarni inšpektor vedno prepovedal, ker ni bil 25 m oddaljen od vode. Takega prostora pa v Železnikih ni lahko dobiti. V prihodnjih dneh bo posebna komisija še enkrat poskusila najti primeren prostor za smeti.

Izvedel sem tudi, da v Železnikih veliko razmišljajo o samoprispevku za gradnjo kopališča. Sora namreč v Železnikih zaradi pnenizke temperature ni primerna za ko-

panje. Najprej so nameravali zgraditi odprto kopališče, a tudi to bi bilo uporabno le kak mesec poleti. Nazadnje so se odločili za pokrito kopališče, ki bi bilo uporabno vse leto. Še zlasti bi bil objekt primeren za šolsko mladino. Po predvidevanjih naj bi bil referendum za samoprispevek septembra ali oktobra.

Krajevna skupnost si je zadala še eno nalogo. Z zgraditvijo nove moderne dvorane na Češnjici je tudi kulturni dom v Železnikih potreben obnovitve. Projektante so za načrte za ureditev doma zaprosili že decembra, a jih doslej še ni. Nobeno posredovanje ni pomagalo in tako tudi z obnovo ne morejo začeti.

Kaj so mi še povedali o delu krajevne skupnosti v Železnikih? Velike težave imajo s kanalizacijo. Ta je že dotrajana ali je sploh ni. Veliko dela imajo tudi z urejanjem okolice plavža. Investitor je krajevna skupnost, urejajo pa predel že sedem let. Upajo, da bo ob praznovanju 1000-letnice Škofje Loke okolica plavža vendarle urejena.

J. Govekar

900 LET PREDDVORA

KRVAVA DOLINA

Prav upravičeno bi dali to ime mrakotni soteski hudourniške Kokre. Kot v Dragi pod Begunjščico, je okupator tudi v Kokri streljal nesrečne talce. Zločin v zaseku okrog cerkve, ki ga je nemška soldateska zagrešila dne 20. julija 1942, smo že na kratko opisali v prejšnjem sobotnem Glasu.

Zato bomo danes opozorili še na nekaj obeležij, ki spominjajo na pobijanje talcev v tej dolini. Vselej pa človeka pretrese, ko zagleda kako od teh obeležij, bridkih a častnih znamenj našega odpora proti do zob oboroženemu okupatorju — vsekakor so to znamenja (samo na področju kranjske občine jih je čez 200!) v bistvu in hkrati tudi sramotno pečat lažikulturi in lažicivilizaciji, ki se nam je ponujala celo tisočletje. Le strahopetec brez časti in z vandalskimi nagneji prežet se ukvarja s pobijanjem ničlutečih in nedolžnih talcev. Kakšno junastvo pa je streljati v neoboroženega kmetiča, v žene, starce in otroke? Ali pa v sestradane, oslabele in obupane jetnike, izvlečene iz zaporov?

Take stvari so v zgodovini počenjali le barbarski narodi — še danes se zgražamo nad njihovo krvoločnostjo. Pretrese nas staro branje, iz katerega vzemo, kako okrutno so pobijali naše prednike v času nasilnega pokristjevanja po smrti slovenskega vojvode Hotimira (l. 757). Sin njegov, Valjhuin, je v neki bitki pobil 600, ujel pa 400 poganskih rojakov. Te ujetnike je kljub temu, da je bil kristjan, prav nekrščansko obsodil na najbolj okrutno počasno smrt: vsem jetnikom je dal najpoprej odsekati roke, potem odrezati nosove in ušesa, nato zmečkati spolovila in na koncu še zdrobiti stegenske kosti in golenice...

Toda to je bilo v mračnem srednjem veku, pred več kot tisoč leti! Strahote, ki jih je zagrešil okupator nad našimi ljudmi, pa so iz najnovije dobe evropske civilizacije in kulture!

STRELJANJE TALCEV

Še dvakrat (poleg že omenjenega poboja domačinov v Kokri) so Nemci prignali skupine talcev in jih postrelili.

Dne 11. julija 1942 ob tričetrt na 6. uro zjutraj so gestapovci pripeljali iz Kranja pet neznanih mož in jih pod cesto (pri 14 km) ustrelili.

Imen teh pobitih talcev ni bilo mogoče ugotoviti. Bili so to mladi ljudje. Ko so nemški rablji odšli, so se šele sosedje upali približati. Na vsakem truplu je bil pritrjen listič, na katerem je pisalo: Mi ležimo tu v zadoščenju za padlega Nemca. Za vsakega Nemca, ki bo poslej ubit, bo padlo 100 Slovencev.

Napad na okupatorjev transport, pri katerem je bil ubit nemški šofer, so partizani izvedli 5. julija, talci pa so bili streljani šele 6 dni kasneje, t. j. 11. julija 1942. Torej je napis na spomin-skem obeležju napačen (piše namreč: »5. 7. 1942 je bilo na tem mestu ustreljenih 5 talcev.«

Trupla pobitih žrtev so morala ležati ves dan na travniku pod cesto, šele zvečer so jih smeli domačini pokopati — tam, kjer so padli...

Potem so Nemci svoj krvniški posel v dolini še enkrat ponovili. Dne 25. julija 1942 je pripeljal med dvema oklopnima avtomobiloma manjši vojaški avto in se ustavil pri 19 km kamnu (km računani seveda od Kranja proti Jezerskemu).

Iz avtobusa je izstopilo enajst strogo zastraženih talcev in se razvrstilo po travniku pod cesto. Zadržale so strojnice, talci so vsi okrvavljeni omahnil, zločinci pa so se urno vrnili proti Kranju. — Sprva se sosedje niso usodili, da bi se približali ustreljenim — saj je minilo komaj pet dni od požiga Kokre — potem pa so le prišli, vedeli so že, da bodo morali biti grobarji. Pred njimi je ležalo enajst trupel, dva ustreljena sta morala biti še otroka kakih 14 do 15 let šele stara. Vsi talci, razen enega, so bili na golo ostrženi; znak, da so jih pripeljali iz zaporov. Le eden od njih je imel daljše lase, poročni prstan na roki, čedno sivo obleko in na čisto ološčene čevlje — najbrž so ga pobrali mimogrede na cesti, kot sumljivega pač. Da ni bil že prej predviden za streljanje, kaže že nenavadna številka 11. Birokratski rablji so imeli raje po 5, 10 ali 100 žrtev...

V skalo nad cesto — v osojnem bregu — je zdaj vzdana marmorna plošča z vklesanim napisom: »25. 7. 1942 je bilo na tem mestu ustreljenih 11 talcev.« Po osvoboditvi sta bila oba grobova talcev prekopana, njihovi zemski ostanki pa prepeljani na pokopališče v Kokri in tam pokopani v skupen grob. Primerne ga na-

grobnika pa še nimajo. Bo pa v kratkem narejen in odkrit.

MLAD KURIR

V skalo, onstran mostiča na levem bregu Kokre, pri Rekarju se po domače pravi je vdela marmorna plošča z vklesanim napisom: »20. 8. 1942 Ignac Močnik, kurir Kokriškega odreda.«

Ponoči 20. avgusta 1942 so pri vseh mostovih, mostičih in brveh, ki vodijo čez Kokro, stale močne zasede nemških policistov. Pri sebi so imeli tudi izvežbane volčjake. — Vse kaže, da je mladi kurir padel v zasedo in bil smrtno nevarno zadet. Ko pa so domačini Močnika dvignili, da bi pokopali, so opazili, da je ves strgan od ročne granate. Možno je, da si je smrtno zadeti partizan sam podstavil ročno bombo, da bi se tako izognil mučenju; smrti je bil zapisan že tako in tako. Vedel je namreč prav dobro, da Nemci ujetnike najprej mučijo, potem pa jih na kraju samem pobijejo. Če pa to ne, jih pozneje ustrelje kot talce.

Nekajkrat sem se že ustavljal pri lepem obeležju v spomin na padlega kurirja Mikija. In vsakokrat sem opazil v podnožju plošče v preprosti vazici sveže cvetje...

SE NI KRAJA...

Nad cesto, pri km 13,5, je v zahodno skalo pobočje vzdana bela marmorna plošča z vklesanim napisom: »Na tem mestu sta padla za svobodo dne 12. 9. 1942 Tičar Matija in Mubi Franc.«

Oba sta bila domačina iz bližnjega Preddvora oz. iz Potoč in zaposlena kot paznik na naprav pri zajetju vodovoda na Čemšeniku. — Padla sta kot žrtvi okupatorjevega terorja.

Pri Koreninškovih, domačiji v Kokri št. 2, je v pročelju hiše vzdana spominska plošča z napisom: »V borbi proti fašizmu so padli Franc Žun, Janez Polajnar, Jernej Zaplotnik in Rudi Brko.«

Pri Koreninškovih so se oglašali partizani in kurirji. To pot, 9. marca 1944, so bili izdani in nato obkoljeni od Nemcev in belogardistov. Obroč je prebil le Jernej Polajnar in se tako rešil. Domačijo Koreninškovih so fašisti požgali, družino pa preselili v nemško taborišče.

Še grob dveh partizanov (Sinkovec Franc in Kremsar Milan), ki sta padla pod Storžičem dne 28. 12. 1944, bomo našli na pokopališču v Kokri.

(Se bo nadaljevalo)
Crtomir Zorec

Zavarovalnica Sava

PE Jesenice

Cesta maršala Tita 16, Jesenice

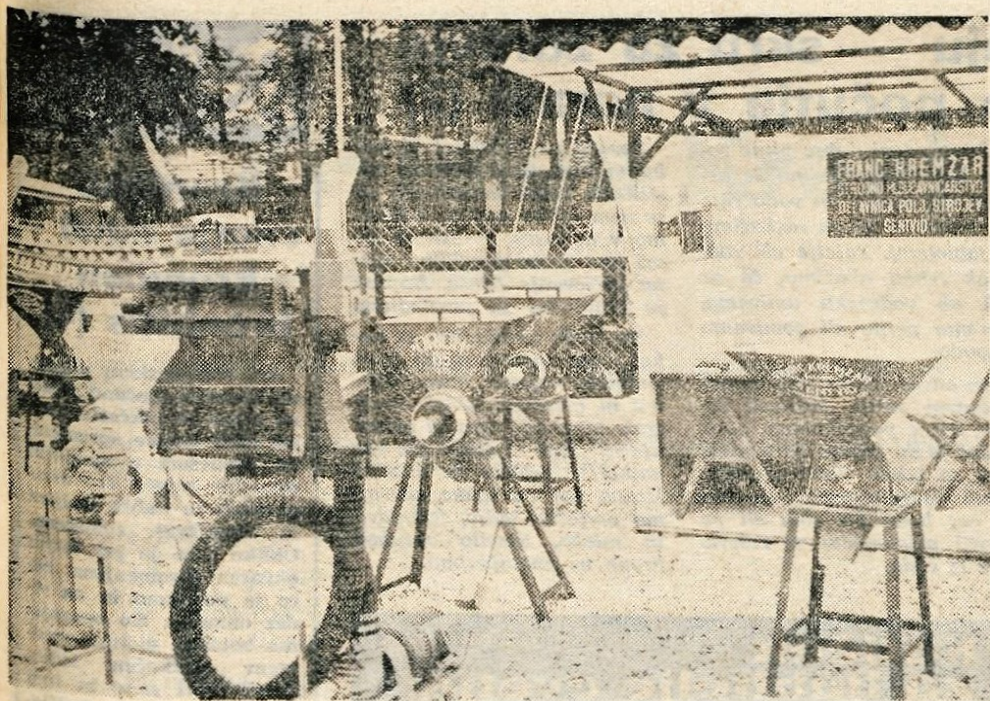
RAZPISUJE LICITACIJO

ki bo v sredo, 18. avgusta, ob 12. uri v prostorih Zavarovalnice Sava, PE Jesenice.

Na licitaciji se bo prodajalo karambolirano vozilo

ZASTAVA 750 lux, KR 279-92 s 4000 prevoznimi kilometri, leto izdelave 1971, za izključno ceno 9000 din.

Ogled vozila je možen v garaži Poklicne gasilske brigade Zelezarne Jesenice. Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Sava PE Jesenice na dan licitacije do 12. ure.

Tudi na letošnjem gorenjskem sejmu se predstavlja s svojimi izdelki Franc Kremžar iz Šentvida pri Ljubljani. Njegova delavnica nosi ime: FRANC KREMŽAR, STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO, DELAVNICA KMETIJSKIH STROJEV, SENTVID, LJUBLJANA.

Kremžar bo letos že četrtič zapored nagradil izžrebane naročnike GLASA. Dva srečna izžrebancata bosta dobila »šroterja« znamke ORION 65. »Šroterji« imajo posebne drobilne plošče in se zaradi tega razlikujejo od »šroterjev« drugih izdelovalcev. Zanimivost pri Kremžarju je tudi to, da ima na zalogi tudi rezervne dele za stroje, izdelane še pred vojno.

Franc Kremžar pa se na sejmu predstavlja tudi z nekaterimi novimi izdelki. To je novi »šroter« MARS 75, ki »šrota« celo koruzo v storžih in to različne debeline. Prav tako je »izumil« posrečeno kombinacijo »šrotera« in motorne gnojnične črpalke. En motor poganja dva stroja. Kremžar prav tako razstavlja majhne mlatilnice, primerne za hribovska posestva, s posebno cevjo za odvajanje plev.

Cene razstavljenih izdelkov so sejemske in se bodo zaradi podražitve izdelavnega materiala kmalu nekoliko povečale. (Jk) — Foto: J. Košnjek

Industrijski kombinat

Planika Kranj

objavlja naslednje prosto delovno mesto:

kurjača nizkotlačnih parnih kotlov

Pogoj: opravljen strokovni izpit

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovskega oddelka 15 dni po objavi.

ZMAJ
baterije

Firma
HAIDER
Graz - Gradec
Sporgasse 15

**RAZSTAVLJA
PRVIČ V
JUGOSLAVIJI**

SENZACIJA!

NA GORENJSKEM SEJMU
V SAVSKEM LOGU HALA B

**Kompjuterski ročni
pletalni stroj**

Stroj plete in tke od najtanjše svile do najdebelejše volne:

● PREPROGE ● BLAGO ZA KOSTIME ●
PLASCE ● TORBICE ● OGRINJALA ● ZA-
VESE ● NOGAVICE ● PULOVERJE
(z dolgimi rokav: celo v eni uri)

Na sejmu prikazujemo, kako se s strojem ravna

NE ZAMUDITE EDINSTVENE PRILOŽNOSTI!

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov

skupščine občine Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

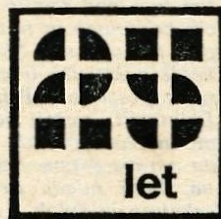
1. proračunskega referenta
(2 delovni mesti)
v oddelku za finance

Pogoj: srednja strokovna izobrazba in štiri leta delovnih izkušenj;

2. računskega referenta
(1 delovno mesto)
v oddelku za obč. upravo in družbene službe

Pogoj: srednja strokovna izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo razpisni komisiji upravnih organov skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh od dneva objave.

let

Iskra

Tovarna elektrotehničnih
in finomehaničnih izdelkov
Kranj

**želi zaposliti zaradi
povečanja proizvodnih
nalog nove sodelavce,
in sicer:**

1. orodjarje
2. brusilce
3. strojne ključavničarje
4. 100 delavk za delo v montažah ali obdelovalnicah
5. 3 vratarje-čuvaje
6. 5 čistilk

Pogoji:

pod tč. 1. do 3.: dokončana ustrežna poklicna šola;
pod tč. 4.: starost 15 do 35 let;
pod tč. 5.: starost 25 do 45 let;
pod tč. 6.: starost 25 do 50 let.

Pismene prijave pošljite do 15. septembra 1971 na kadrovskega oddelka naše tovarne, kjer boste lahko dobili tudi podrobnejše informacije.

MARTA
odgovarja

Anida M. iz Sovodnj — Med počitnicami bi si rada sešila kostim za jesen. Ne morem se odločiti, kakšna naj bi bila jopica, pa tudi glede dolžine krila ne vem. Kupila sem 210 cm blaga, katerega vzorec prilagam. — Stara sem 17 let in visoka 168 centimetrov.

Marta — Jopica levega modela je krojena ob telesu in sega nekoliko čez boke. V pasu se jopica zapenja enovrstno okrožen in brez ovratnika. Rokavi so dolgi, ozki. Do pasu se jopica zapenja enovrstno z gumbi v rjavem usnju. Od pasu pa dalje je jopica zakrožena. Čez jopico nosite rjav usnjen pas. Krilo je midi dolžine in zvončasto. Zapenja se ob strani. Pod jopico nosite puli.

Desni model ima krajšo jopico, ogledajte si šive. Rezana je precej ob liniji. Zapenja se z zadrgo. Ovratnik je klasičen. Rokavi so ozki in dolgi. Krilo je skoraj ravno, sprejaj ima gubo in dva večja žepa. Dolžina je midi.

Na taborjenju — skrb za zdravje in za dobro počutje v naravi (2)

Če ste se odločili preživeti dopust pod plaineno streho, ste prav gotovo predvidevali, da v kampu ne boste sami. Zato je treba imeti za življenje v taboru tudi precej obzirnosti do drugih tako glede hrupa in obnašanja do drugih, predvsem pa je tu važna higiena. Nič ni gršega kot hoditi med ostanki hrane v kampu ali pa na obali. Prav tako je važno za zdravje in dobro počutje skrb za čistočo v sanitarnih prostorih. Tudi otroke navajajmo, da bodo uporabljali le stranišča za opravljanje potrebe. Človeški izločki lahko postanejo vir prenosa nalezljivih bolezni, ker privabljajo muhe. Smrad zaradi tega pa tudi ni niti najmanj prijeten.

Na taborjenju tudi radi zakurimo ogenj in pri tem radi pozabljamo na nevarnost požarov. Ogenj se lahko razširi tudi pod zemljo po gorečih koreninah in je tak požar zelo težko gasiti. Skoraj vsako leto se piše o večjih požarih posebno v Primorju in Dalmaciji, zadnji je bil na otoku Lastovo. Zato skrbimo, da narava ostane nedotaknjena. Tudi mlada drevesa ne sekajmo in sploh s sekuro ne spreminjajmo narave. Kjer ni poskrbljeno za odvoz smeti, jih raje zakopljimo kot pa da jih puščamo kot gojišča mrčesa.

Ponekod ni dobre pitne vode. Ne izpostavljajmo se nevarnosti okužbe in vodo raje prekuhajmo ali pa razkužimo s tabletami. Zajetje ali vodnjak lahko okužimo, če se tik ob vodnjaku umivamo, peremo perilo ali pomivamo posodo.

Ni odveč, kadar smo na določenem mestu postavili šotor, da se pozanimamo, kako daleč je do prvega zdravnika, kje se lahko dobe zdravila. Tudi reševalni pasovi ob obali naj bodo pri roki ali pa drugi pripomočki za reševanje iz vode.

Seveda pa še zdaleč ni treba na dopustu neprestano misliti na same nevarnosti, ki se nam lahko pripete. Uživajmo v dopustu, sprostito se, pri tem pa ne pozabimo tudi na utrjevanje telesa. Dopust je pravi čas za pomladitev.

Na ljubo pomladitvi za nekaj časa opustimo ali vsaj omejimo kajenje, kavo, alkohol in uživanje tablet. Sveži zrak, sprehodi, igre in plavanje so boljši za dober sen kot najboljše tablete za spanje. Hrana naj bo lahka, uživajmo pretežno sadje, zelenjavo in mleko. Številno obrokov hrane ne zmanjšujmo.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Vrtna dela (3)

PISE
INŽ. ANKA
BERNARD

Avgust je primeren čas za delitev in sajenje rabarbare, trajnih dišavnih in vrtnih jagod. Slednje uspešno sadimo pod črno polivinilno folijo. Jagode imajo pod folijo vedno primerno vlago, zato zalivanje skoraj ni potrebno, plodovi so bolj zdravi, manj gnijejo in se ne umažejo s prstjo. Razen tega pa nasad tudi ni treba pletiti.

Paradižniku smo prejšnje mesece redno obtrgovali zalistnike, zdaj pa mu odščipnemo tudi vrh na zadnjim sovetjem, da bodo plodovi hitreje zoreli.

Zdaj tudi cepimo vrtnice, vendar je za to opravilo potrebno nekaj znanja in prakse. Na visoko podlago lahko cepimo vrtnico popenjavko in dobimo vrtnico »žalujko«, ki je lahko prav zanimiva. Avgust je tudi najprimernejši čas za presajanje lilij, če jih seveda še dobimo. V trgovini jih prodajajo šele spomladi. Paziti moramo, da se čebulice med prenašanjem do sajenja ne izsušijo. Zemlja za sajenje lilij mora biti odcedna, ker so občutljive za stoječo vlogo. Zato damo pod čebuljico plast mivke ali peska. Zemljo izboljšamo s kompostom, preperelim gnojem ali šoto.

V poletnih vročih dneh je v vrtu najvažnejše zalivanje. Zalijemo tudi trato, ki trpi zaradi suše. Zalivamo le zvečer ali zjutraj, nikoli ne ob vročini. Prepričajmo se, če smo zemljo namočili vsaj 20 cm globoko. Dobro zalitega vrta ni treba močiti vsak dan. Pogosto zalivanje, posebno še površno, rastlinam več škodi kot koristi.

Se vedno moramo redno škropiti paradižnik, endivijo, kumare, fižol, vrtnice, krizanteme, sadno drevje in ostale rastline proti škodljivcem in boleznim.

V avgustu tudi s potaknjenci razmnožujemo pelargonije, fuksije in druge lončnice, da se bodo do prihodnje sezone primerno razvile.

Konfekcija
Mladi rod
Kranj

obvešča cenjene potrošnike, da v svoji prodajalni v Tomšičevi ulici prodaja letno otroško konfekcijo po zelo znižanih cenah.

Obiščite nas,
zadovoljni boste.

Zdravnik
svetuje

Kronično vnetje dihal - kroničen bronhitis (4)

Pri rentgenskem pregledu opazimo ojačano pljučno risbo ali pikčaste, večsah tudi lisaste spremembe predvsem v spodnjih predelih pljuč. Trebušna prepona je slabše gibljiva in dostikrat sploščena. Oblika srca je pri težjih okvarah spremenjena. Srce je povečano in na videz ohlapno. Ko opazujemo bolnika, vidimo predvsem otežkočen izdih, bolnik lovi sapo in ima napade napornega kašlja. Včasih že s prostim ušesom na daleč slišimo glasno hropenje in sikanje. Kot sem že uvodoma omenil, so vzroki kroničnega bronhitisa različne dražeče snovi — virusi in bakterije. Nekateri pripisujejo zelo pomembno vlogo virusom, ki poškodujejo zdravo ali nadraženo sluznico — njeno zaščitno plast in šele na tako podlago naj bi bakterije delovale v smislu dokončne okvare bronhijev. Vse te domneve več ali manj držijo. Vsekakor je danes jasno, da ponovne infekcije poslabšajo stanje pri bolniku s kroničnim bronhitisom.

Poglejmo, kako se kronični bronhitis da zdraviti. Najvažnejše je, da se že začetni bronhitis zdravi dosledno in načrtno. Pri kroničnem bronhitisu danes uporabljamo predvsem močila. To so snovi, ki omogočajo razredčenje in odlepljenje bronhialne sluzi, ki se kopiči pri kroničnem bronhitisu. Tako se sluz lahko izloča. Najbolj sodobni način zdravljenja z močili so z aerosolom. Ta zdravila denemo v poseben aparat, ki jih razprši v drobne kapljice. Bolnik kapljice po cevi vdihava, tako da pride zdravilo do najmanjših delov pljuč. Razen močil uporabljamo še zdravila, ki omogočajo izkašljevanje — to so ekspektoransi. Te vrste zdravila uporabljamo v obliki sirupov, tablet ali dražej.

dr. Gorazd Zavrnik

DRUZINSKI
POMENKI

Šolski center

ZP Iskra Kranj

objavlja naknadni
r a z p i s

za sprejem učencev v I. letnik poklicne šole v Kranju in v Ljubljani za šolsko leto 1971/72.

Poklicna kovinarska in elektro šola Kranj bo sprejela naknadno 42 učencev za naslednje organizacije v Združenem podjetju Iskra Kranj:

TOVARNO ELEKTRIČNIH IN FINOMEHANIČNIH IZDELKOV V KRANJU:

- 13 strugarjev
- 11 rezkalcev
- 5 brusilcev

TOVARNO ELEKTROMOTORJEV V ŽELEZNIKIH:

- 1 strugarja
- 1 rezkalca
- 1 brusilca

ISKRA COMMERCE V LJUBLJANI:

- 10 telefonskih mehanikov
(sprejeti bodo samo fantje s področja Gorenjske).

Poklicna kovinarska in elektro šola Ljubljana bo sprejela naknadno 14 učencev za naslednje organizacije v Združenem podjetju Iskra Kranj:

TOVARNO USMERNIŠKIH NAPRAV V NOVEM MESTU:

- 4 elektromehanike
- 3 strojne ključavničarje
- 1 orodjarja

TOVARNO ZA ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO V LJUBLJANI — PRŽAN:

- 1 strugarja

TOVARNO ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO V LJUBLJANI:

- 2 strojna ključavničarja
- 1 orodjarja

TOVARNO ELEKTRONSKIH NAPRAV V HORJULU:

- 1 strojnega ključavničarja
- 1 orodjarja

Kandidati za sprejem v navedeni šoli naj predložijo osebno do vključno 28. avgusta 1971 upravi šole naslednje listine:

- prijavo za vpis v I. letnik na obrazcu 1,20, kolkovano z državnim kolekom za 1 N din (v prijavi morajo kandidati navesti poklic, ki se ga želijo izučiti, in tovarno, za katero se želijo šolati)
- izpisek iz rojstne matične knjige
- spričevalo o končani osemletki v izvorniku
- zdravniško potrdilo (kandidati za sprejem v poklicno šolo Kranj morajo predložiti zdravniško potrdilo obratne ambulante tovarne Iskra v Kranju).

Poklicna kovinarska in elektro šola Kranj ima sedež v Kranju, Savska loka 2, poklicna kovinarska in elektro šola Ljubljana pa v Ljubljani, Linhartova 35.

Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Učenci, ki se šolajo v poklicni kovinarski in elektro šoli Kranj za Tovarno elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov v Kranju in za Tovarno elektromotorjev v Železnikih, prejema med šolanjem na tej šoli štipendijo.

Prijavljeni kandidati bodo morali opraviti psihoteste. Datum le-teh bo kandidatom sporočen ob vpisu v šolo. Sprejemnih izpitov iz matematike in slovenskega jezika ne bo. Če se bo prijavi več kandidatov kot je razpisanih mest, bodo imeli prednost kandidati z boljšim učenim uspehom z osemletke in z boljšim rezultatom psihotestov.

Pri sprejemu bodo imeli prednost tudi kandidati, ki imajo stalno bivališče v kraju ali bližnji okolici tiste tovarne, za katero se bodo šolali.

Učenci iz oddaljenejših krajev, ki želijo stanovati v internatu, bodo dobili zadevne informacije pri vpisu v šolo.

JUGOBANKA

10. oktobra žrebanje 1. kola denarne loterije v Jugobanki

Lastniki dinarskih in deviznih hranilnih vlog vezanih nad 13 mesecev, dobe za vsakih 1000 dinarjev eno srečko.

Vse dobitke 1. kola loterije v Jugobanki, v skupni vrednosti 1.000.000 dinarjev, bomo izplačevali v gotovini.

Vabimo vas, da nas obiščete v naši banki, kjer vam bomo nudili podrobnejše informacije.

JUGOBANKA
Titova 32 in Celovška 106,
LJUBLJANA
Titov trg 7, CELJE

FIAT ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST

zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil
Via Locchi št. 26/3 telefon 93-787

OBIŠČITE NAS NA XXI. MEDNARODNEM GORENJSKEM SEJMU V KRANJU

SAVSKI LOG — NOVA HALA
OD 6. — 17. VIII.

lesnina

POHIŠTVO

JUGOBANKA

Ljubljana, Titova 32

Ekspozitura Jesenice

Cesta maršala Tita 20

obvešča, da posluje vsak dan od 7. do 11.30
in v sobotah od 7. od 9. ure

Ekspozitura opravlja hranilniško službo, vodi devizne in žiro račune občanov.

Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja nudi ekspozitura občanom tudi ostale usluge, vezane na devizne posle, kakor npr.: prodaja deviz za privatna potovanja, odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo. Lastniki deviznih računov, kakor tudi dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost, da dobe stanovanjske in potrošniške kredite.

Vabimo vas, da se oglasite v naši ekspozituri na Jesenicah, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

JUGOBANKA
ekspozitura Jesenice,
C. maršala Tita 20

HOJA,
PREDELAVA LESA
LJUBLJANA,
LANGUSOVA 8
TEL.: 22-061
TELEX YU HOJA 31150

NA SEJEMSKEM PROSTORU V SAVSKEM LOGU, HALA B
VAM NUDIMO NOVOST:

MONTAŽNO VELOX GARAŽO V PAKETU

KI JO LAHKO
SAMI MONTIRATE

POLEG TEGA VAM NUDIMO SE POHIŠTVO — SISTEM
ABC, ROLETE, OBESALNIKE.

mali oglasi

PRODAM

Prodam okrog 2000 kosov
strešne OPEKE bobrovec.
Rozman Janez, Reteče 7, Škof-
ja Loka 3941

VALILNICA NAKLO raz-
prodaja do 25. avgusta eno
leto stare KOKOŠI pasme
leghorn in rjavke po 20 din
3964

Prodam več PRASICEV,
težkih 70 do 100 kg. Goličič
Janez, Suha 13, Škofja Loka
3970

Prodam novo KOSILNICO za
traktor pasquali in KOBILO
z žrebetom. Lesce, Gorenjska
cesta 82 3971

Prodam plemenskega BIKA.
Špenko Franc, Vodice 129
3972

Prodam PEČ 38.000 ccal in
kombiniran 100 litrski BOJ-
LER za centralno kurjavo.
Cesta 1. maja 12, Kranj
3973

Prodam večje število novih
GAJBIC za krompir. Dorf-
farje 31, Zabnica 3974

Poceni prodam pet kom-
pletnih sobnih VRAT, tri
OKNA z okenskimi mrežami,
izložbeno OKNO z železno ro-
leto, nizko češnjevo OMARO
za perilo in desni vzdiljiv
STEDILNIK na drva. Goren-
jenja Sava 28, Kranj 3975

Prodam eno leto staro TE-
LICO. Skofjeloška 30, Kranj
3976

Po ugodni ceni prodam
smrekove, borove in maces-
nove PLOHE in karamboliran
FIAT 750. Senčur, Pipanova 40
3977

Nujno prodam SPACKA,
letnik 1967 in trodelno OMA-
RO. Naslov v oglašnem od-
delku 3978

Prodam SEME rdeče dete-
lje. Voglje 44 3979

Prodam kombiniran vzdiljiv
namizni STEDILNIK, rablje-
no opremo za kopalnico in
premično PLINSKO PEČ
aida. Kokrica, Snediceva 5
3980

Prodam sedem mesecev
brejo KRAVO, čisto frizijko.
Pivka 13, Naklo 3981

Prodam osem mesecev in
pol brejo KRAVO po izbiri
in VOZ »zapravljivček«. Mav-
čiče 80 3982

Poceni prodam TENISKO
MIZO in japonski DALJNO-
GLED. Ponudbe poslati pod
»novo« 3983

Prodam smrekove in suhe
borove DESKE ter nov
TRAKTOR pasquali s kosilni-
co in VPREŽNE VILE za
seno. Naslov v oglašnem od-
delku 3984

Prodam suhe hrastove PLO-
HE. Mavčiče 25 3985

Prodam globok italijanski
OTROŠKI VOZICEK. Majnik,
Luznarjeva 20, Kranj, telefon
21-200 3986

KLAVIRSKO HARMONIKO
96- ali 120-basno melodija z
mikrofonom ugodno prodam.
Pipanova 1, Senčur 3987

Prodam KRAVO, ki bo čez
14 dni drugič teletila. Tenetiš
29, Golnik 3988

Prodam rabljeno SPALNI-
CO, POROLIT 4 cm, DIMNE
TULJAVE 15 × 15 in rabljeno
STAVBNO POHIŠTVO. Ogled
popoldne. Zupan Angela, Po-
na Jošta 8, Kranj 3989

Prodam FIAT 750, MAGNE-
TOFON privileg 200 avtom-
tic in 1900 kg CEMENTA. Za-
Brnik 89 3990

Prodam ČEBELE. Loka 5
Tržič 3991

Na morje in hribe vz-
mite

DROGESAN MLEKO
ZA SONCENJE

in

PIK sredstvo proti ko-
marjem

Kem. obrt P. Šinkovec
Kranj, Prešernova ul. 19

Prodam dva PRASICA za
pitanje. Pšenična Polica 7
Cerklje 3992

Prodam tri mesece staro
TELIČKO frizijko in novo
AGREGAT mariborka. Eržen
Zabukovje 2, Besnica 3993

Prodam CEMENT. Naslov
v oglašnem oddelku 3994
Prodam SPALNICO. Miklav-
čič, Kebetova 22, Kranj 3995

VOZNIKI — IZLETNIKI
Izognite se gostemu pro-
metu in zavijte na staro
gorenjsko cesto.

V GOSTIŠČU POSAVEC
se boste dobro okrepčali
in odpočili.

SPECIALITETA GOSTI-
ŠČA: ribe, žabe, odprta
vina.

Za obisk
se priporoča
Veletrgovina
SPECERJA
BLED

Prodajam PEČ NA OLJE (preporod) Hain, Valjavčeva 7, Kranj

**POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL**

Prodajam smrekove plohe in deske. Franc Simnovec, Prebačevo 9, Kranj

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31.
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

Prodajam TRAKTORSKI IZRUVAC steyer za krompir. Voklo 53 3996

Prodajam smrekove PLOHE in LETVE za streho. Naslov v oglasnem oddelku 3997

Prodajam PRASICA za rejo. Češnjevk 5, Cerklje 3998

Prodajam mlado, visoko brejo KRAVO. Praprotna Polica 4, Cerklje 3999

Prodajam stoječo nemško LUCERNO in STELJO blizu letališča. Zg. Brnik 22 4000

Prodajam dobrega, deset let starega KONJA, vajenega vseh kmečkih del. Sp. Brnik 30 4001

Prodajam BIKO, CEMENT in petnajst mesecev staro ZREBICO. Adergas 24, Cerklje 4002

Prodajam CEMENT in OPEKO BH 4. Praprotna Polica 4, Cerklje 4003

Prodajam šest tednov stare PRASIČKE. Sp. Brnik 3 4004

Prodajam 3000 kosov dvojnega ZIDAKA (italijanski). Sv. Duh 72 4005

Prodajam kuhinjsko KREDENCO, KAVC in tri NASLANJACE (fotelje), vse dobro ohranjeno. Šurla, Partizanska 23, Kranj 4006

Prodajam SLAMOREZNICO tempo in staro SVINJO za zakol. Češnjevk 9, Cerklje 4007

Prodajam GAJBICE. Golniška cesta 32, Kokrica 4008

Prodajam KUHINJSKO KREDENCO. Vprašati pri Kemperle, Stražiška 7, Kranj 4009

Poceni prodajam HLADILNIK himo in polavtomatski PRALNI STROJ AEG. Gričar,

Cesta na Belo 9, Kokrica, Kranj 4010

Prodajam KRAVO, dobro mlekarico s teletom. Bobovek 4, Kranj 4011

Prodajam 260 kosov OPEKE porolit. Britof 62, Kranj 4012

Poceni prodajam dobro ohranjeno KREDENCO, DIVAN in dva kuhinjska STOLA. Kern, Poljanska cesta 48, Skofja Loka 4041

Prodajam globok italijanski in nizek športni OTROŠKI VOZIČEK. Premru, Tomšičeva 30, Kranj 4042

Prodajam furnirano IVERKO, debeline 16 mm, in nov tobi ŠTEDILNIK na drva. Staneta Žagarja 8, Kranj 4043

Prodajam FIAT 750 ali zamenjam za gradbeni material. Segura Emil, Lahovče 56, Cerklje 4021

Prodajam FIAT 750 v zelo dobrem stanju. Podgoršek, Zavsavska 19, Kranj (Orehček) 4022

Prodajam FIAT 600 po delih. Sitar Marjan, Senčur, Weingerlova 4 4023

Prodajam FIAT 750, lahko tudi na čak. Zalog 62, Cerklje 4024

Ugodno prodajam FIAT 750, tudi na čak. Visoko 92 4025

Prodajam dobro ohranjeno SKODO, letnik 1967. Benedikova 10, Kranj 4045

STANOVANJA

ZAMENJAM DVOSOBNO STANOVANJE v Radovljici za enakovredno v Kranju. Stanovanje je na mirnem sončnem kraju in je družbeno last. Menjava je možna sporazumno z lastnikom. Naslov v oglasnem oddelku 3953

Upokojenka vzame v najem ali kupi manjše STANOVANJE ali hiško od Vižmarij do Jesenic. Naslov v oglasnem oddelku 4026

Tistemu, ki mi prodaja STANOVANJSKO PRAVICO ali STANOVANJE v Kranju, dam visoko nagrado. Naslov v oglasnem oddelku 40272

POSESTI

Kupim enostanovanjsko HIŠO od Skofje Loke do Poljan. Naslov v oglasnem oddelku 4028

Prodajam TRAVNIK v Hrastnici. Gaber Matevž, Puštal 27, Skofja Loka 4029

Zaradi preselitve nujno prodajam takoj vseljivo enonadstropno dvostanovanjsko novo HIŠO. Resne ponudbe poslati pod »v bližini Kranja« 4030

DVOSTANOVANJSKO HIŠO na lepem kraju Jesenic zamenjam za enako od Žirovnice do Domžal ali prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 4046

ZAPOSLITVE

DRUSTVO UPOKOJENCEV SKOFJA LOKA sprejme NATAKARJA ali NATAKARICO za samostojno delo oziroma vodstvo v bifeju. Pojasnila v pisarni DU Skofja Loka vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure 4031

Iščem UPOKOJENKO za varstvo dve leti starega otroka. Nudim hrano in stanovanje v Radovljici. Naslov v oglasnem oddelku 3958

VAJENCA in VAJENKO za kuhinjo oz. strežbo sprejmemo. Ing. Gnilšak, Kranj, Sorlijeva 21 4033

Sprejemam PLESKARSKO GA VAJENCA. Primskovo, Staneta Žagarja 43, Kranj 4047

ELEKTRO KRANJ objavlja javno prodajo naslednjih predmetov:

STARO STRUZNICO
STAR VRTALNI
STROJ
GENERATOR
BERGMAN
100 kVA, 400 V, 145 A
FRANCISOVA
TURBINA
130 KS, 1000 obratov,
0,25 m³/sek, padec 56 m
VZBUJEVALNI STROJ
BERGMAN
1,75 kV, 110 V, 16 A.

Dražba bo v četrtek, 26. avgusta ob 10. uri v prostorih proizvodne enote Kranj, Stara cesta 3. Ogleđ predmetov je 2 uri pred dražbo v prostorih proizvodne enote Kranj, Stara cesta 3.

FRIZERSKO in BRIVSKO POMOČNICO in VAJENKO sprejemam takoj ali po dogovoru. Salon Fojkar Janez, Sp. trg 16, Skofja Loka

POSODJILA

Potrebujem 8000 din. Vrnem v enem letu 10.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 4034

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične, tudi mini in žaluzije naročite zastopniku Spilerju, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-046. Pišite, pridem na dom 3919

KOTLE za ŽGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih

izdeluje najkvalitetneje že prek 40 let V. KAPELJ, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa cesta 24 2644

OBISCITE BOGAT SRECOLOV na gorenjskem sejmu v Savskem logu v soboto, 14. avgusta, ki ga prireja ZVEZA SLEPIH Kranj 4035

OSTALO

Prosim nepoznano voznico vozila zastava 750, pričo nesreče, ki se je pripetila 6. 8. 1971 v Naklem pri Kranju, naj se javi na naslov Lebar Vladimir, Rečiška 20, Bled 3963

PRIREDITVE

GOSTILNA »ZARJA« TRBOJE ponovno prireja v soboto, 14. avgusta, tradicionalno VESELICO, na kateri bo igral LOJZE SLAK s FANTI IZ PRAPROTNA. Pričetek bo ob pol osmih zvečer. Bo tudi kegljanje za koštruna. VLJUDNO VABLJENI! 4036

GOSTIŠČE VALBURGA »ŽLINDRA« priredi vsako soboto ZABAVO S PLESOM. Igra ansambel METODA PRAPROTNIKA. Vabljeni! 4037

GOSTILNA »CRNGROB« nad Žabnico prireja vsako soboto PLES. Igra kvintet RUDIJA JEVSKA 4038

GASILSKO DRUŠTVO BOHINJSKA BELA prireja ponovitev VRTNE VESELICE v nedeljo, 15. avgusta, s pričetkom ob 16. uri. Igra ansambel METODA PRAPROTNIKA. Vabljeni! 4039

Vsako soboto in nedeljo PLES v GOSTILNI pri KURALTU v Sp. Gorjah. Igra kvintet BELIH NARCIS. Vabljeni! 4040

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANIH VOZIL:

1. NSU 1200-C, leto izdelave 1970 s prevoženimi 22.000 kilometri. Začetna cena 11.200 din.
2. OSEBNI AVTO ZASTAVA 750, leto izdelave 1967 s prevoženimi 64.000 kilometri. Začetna cena 6.600 din.
3. OSEBNI AVTO AMI-8, leto izdelave 1971 s prevoženimi 500 kilometri. Začetna cena 16.000 din.

Ogleđ vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede 18. 8. 1971 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
Poslovna enota
Kranj

BEATE UHSE

OBISCITE NAS NA GORENJSKEM SEJMU V SAVSKEM LOGU, HALA B.

nesreče

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

V sredo, 11. avgusta, dopoldne je vozila po cesti I. reda od Črničva proti Lescam strnjena kolona vozil. V bližini odcepa ceste na Bled se je zaradi neznanega vzroka kolona ustavila. Zaradi prekratke varnostne razdalje je Milančan Vittorio Mancini trčil v pred seboj vozeči avtomobil, ki ga je upravljal Pietro Pasgvini iz Italije. Sledilo je verižno trčenje. V Pasgvinijevo vozilo je trčil Nемеc Alfred Beyer, v Beyerja Nемеc Kemal Taskina, v Taskinijevo vozilo je zadel Ljubljčan Anton Zlobec, v Zlobca pa Ljubljčan Franc Grad. Materialna škoda na vozilih znaša 11.000 dinarjev.

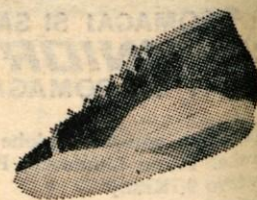
SMRTNA NESREČA

V četrtek, 12. avgusta, je pešec Rudolf Rajhman z Jesenic na cesti maršala Tita na Jesenicah nenadoma zunaj prehoda za pešce stopil na vozišče. Takrat je s hrušiške smeri pripeljal avtomobilist Franc Škufca z Blejske Dobrave in Rajhmana zbil po cesti. Pešec je zaradi hudih ran kasneje v jeseniški bolnici umrl. -jk

Požar v jeseniški Železarni

V torek, 10. avgusta, je gopoklicni gasilci, je nastal zaradi tega, ker je padel kos žarečega železa v odpadno olje pod potisno pečjo. -jk

MARKIČ KATARINA
izdelava copat

vam nudi bogato izbiro moških, ženskih in otroških copat ter ortopedskih copat po ugodnih cenah na gorenjskem sejmu v Kranju

PRIPOROČA SE
MARKIČ KATARINA,
BECANOVA 1, TRZIC

Zahvala

Ob bridki izgubi mame, stare mame in prababice

Angele Osterman

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti ter darovali vence, cvetje in nam izrazili sožalja. Posebno se zahvaljujemo dr. Hriberniku in sestri Geneziji za neumorno prizadevanje.

Otroci z družinami

Kranj, 10. avgusta 1971

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

Petra Praprotnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem. Posebno se zahvaljujemo duhovniku, dr. Martinčiču, pevcem, gasilcem, upokojencem ter vsem, ki so mu darovali vence in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Francka, sin Jože z ženo, hčerka Fani z družino, sestre in bratje

Loka pri Trziču

Zahvala

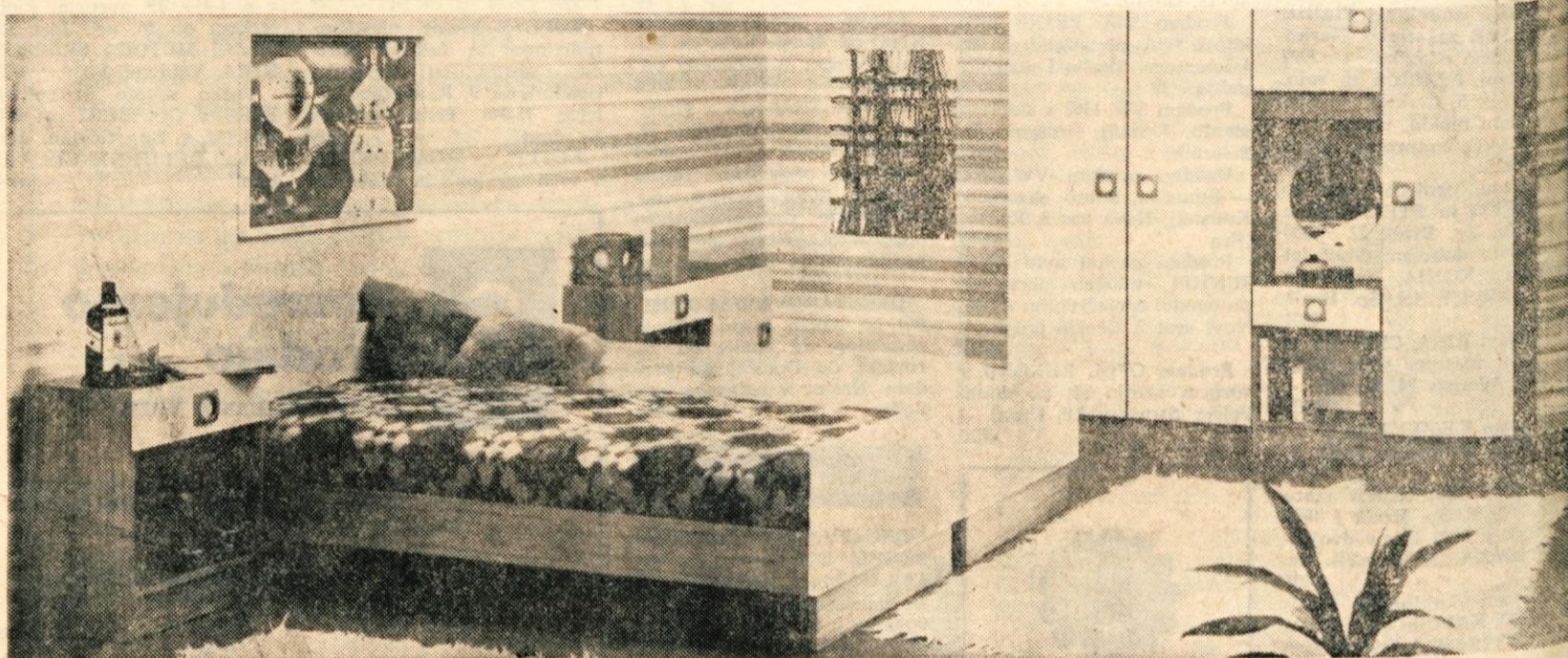
Ob boleči in prerani izgubi našega ljubljenelega sina, brata in strica

Stanislava Zupanca

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti v prezgodnji dom. Vsem prav lepa hvala za darovane vence, cvetje, za izrečena ustna in pismena sožalja. Zahvaljujemo se č. duhovščini iz Vogelj in Senčurja ter dobrim sosedom, fantom iz Vogelj in pevcem za žalostinke. Zahvaljujemo se tudi podjetju IMP Ljubljana, sodelavcem iz obrata klimanprav CKV Ljubljana, tovarni zdravil Krka Novo mesto in sodelavcem podjetja Rubaak iz Nemčije ter vsem ostalim, ki ste na kakršenkoli način lajšali bolečine domačim.

Globoko užaloščeni oče, sestra in bratje

Voglje, Tacen, Dob

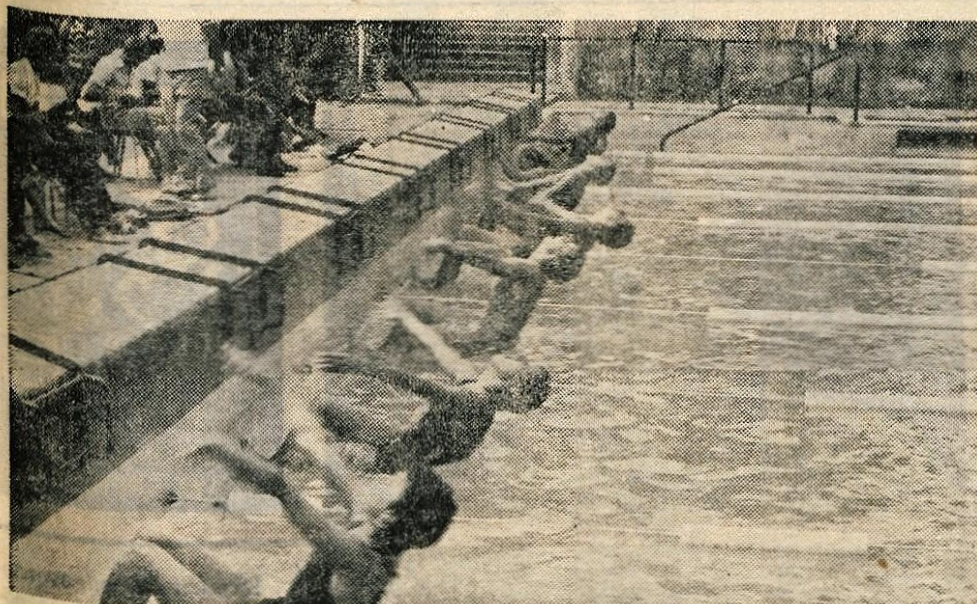

Proizvajalec in prodajalec

SLOVENIJALEC

razstavlja in prodaja
stanovanjsko pohištvo
in stavbno pohištvo
na gorenjskem sejmu

Ugodnosti:
popust 5 %
brezplačna dostava
za stanovanjsko pohištvo
kredit do 10.000 din
prav tisto pohištvo, ki si ga želite

Na letnem bazenu v Kranju se je s predtekmovanjem včeraj dopoldne začelo letošnje republiško prvenstvo za člane in članice. Na sliki je štart žensk na 100 m hrbtno. — Foto: F. Perdan

Prvenstvo SRS za starejše pionirje in pionirke v plavanju

Fužinar prvi, Triglav drugi

Na letnem bazenu v Žuster- ni pri Kopru se je v sredo končalo letošnje republiško prvenstvo v plavanju za starejše pionirje ter pionirke. V tridnevnih borbah za najvišje republiške naslove se je borilo nad 75 mladih plavalcev in plavalk iz enajstih sloven-

skih klubov. Letošnji najvišji ekipni naslov so si po pričakovanju priborili tekmovalci ravskega Fužinarja, medtem ko so Triglavani na odličnem drugem mestu.

Tokrat so se izkazali predstavniki moškega spola, saj je prav njihova zasluga, da

so Kranjčani na tem prvenstvu osvojili kar petnajst odličij. Najboljši posameznik je bil vsekakor Triglavan Troha, ki je osvojil kar tri republiške naslove, sledi pa mu Slavec z dvema. Med pionirkami pa je mlada Šarohova bila enkrat druga in enkrat tretja.

Zanimiv je bil tudi razplet v ekipnem delu tekmovanja. Po prvem dnevu je prešel v vodstvo Triglav s 6513 točkami, tesno pa sta mu bila za petami Koper in Fužinar. Po drugem dnevu so Ravenčani s tretjega mesta napredovali na prvega in ga obdržali do konca prvenstva.

Vrstni red: 1. Fužinar 17.577, 2. Triglav 16.853, 3. Koper 15.210 ... 10. Jesenice 589, 11. Radovljica brez točk. —dh

Blaž Jakopič iz Niša v Kranj

Blaž Jakopič — jugo-slovanski reprezentant v alpskem smučanju in edini kandidat za olimpijske igre v Saporu med alpinci je letos odšel na odsluženje vojaškega ro-

ka v Niš, je bil te dni premeščen v Kranj.

Da bi Jakopiču omogočili vadbo v klubu in na zveznih treningih, je Smučarska zveza Slovenije že zaprosila komando v Ljubljani. —dh

Cenjeni potrošniki!

Obiščite naš paviljon na XXI. mednarodnem Gorenjskem sejmu v Kranju od 6. do 17. avgusta v Savskem logu, hala A

Veletrgovina Živila Kranj

Prvenstvo SRS za člane in članice v plavanju

KRANJ, 13. avgusta — Letni bazen v Kranju je spet prizorišče kvalitetnega tekmovanja. Tu se je namreč danes začelo letošnje republiško prvenstvo za člane in članice. Za posamične in ekipni naslov se bo v trodnevnih borbah pomerilo nad 120 tekmovalcev in tekmovalk iz desetih plavalnih klubov Slovenije — Delfin (Rovinj), Koper, Neptun (Celje), Celulozar (Krško), Fužinar (Ravne), Rudar (Trbovlje), Ljubljana, Ilirija (Ljubljana), Jesenice in Triglav. Svojo udeležbo pa sta odpovedala še preostala gorenjska kluba Bled in Radovljica.

Boj za najboljša mesta bo tako v posamični in ekipni konkurenci trd. Za ekipni naslov se bosta prav gotovo potegovala lanski republiški prvak Ilirija in domači Triglav, svoj kandidato pa je letos najavila tudi Ljubljana.

Triglav v vodstvu

V dopoldanskem predtekmovanju so bili doseženi pričakovani rezultati, saj so si favoriti zlahka priborili vstop v finale. Že prva disciplina večernega finala 400 m kravlj za moške pa je prinesla nov slovenski rekord. Ljubljančan Božo Linhart je s časom 4:43,6 postavil letošnjo najboljšo znamko. V ekipni uvrstitvi je vodstvo po prvem dnevu prevzel Triglav pred Ljubljano in Koprom.

REZULTATI MOSKI: 400 m kravlj: 1. Linhart (Lj) 4:43,6, 2. Čargo (Celulozar) 4:45,6, 3. Andrič (Ilirija) 4:47,0, 4. Milanovič (Triglav) 4:53,7, ... 6. Smid (Triglav) 5:06,6; **100 m prsno:** 1. Zavrl 1:16,7, 2. Erženičnik (oba Fužinar) 1:17,7, 3. Grošelj (Triglav) 1:18,2 ... 5. T. Slavec (Triglav) 1:20,1; **100 m delfin:** 1. Kostanjšek (Lj) 1:05,3, 2. Andrič 1:06,9, 3. Klešnik (oba Ilirija) 1:08,0, 4. A. Slavec (Triglav) 1:08,0, ... 7. T. Slavec (Triglav) 1:12,2. **200 m hrbtno:** 1. Danev (Ljub-

ljana) 2:30,9, 2. Valel (Fužinar) 2:34,1, 3. Jurman (Ilirija) 2:35,5, **400 m mešano:** 1. Kostanjšek (Ljubljana) 5:24,7, 2. Milovanovič (Triglav) 5:37,4, 3. Močnar (Fužinar) 5:41,7; **4 x 100 m kravlj:** 1. Ilirija I (Andrič, N. Potočnik, Znidaršič, R. Potočnik) 4:09,6, 2. Ljubljana II 4:13,0, 3. Koper 4:18,1, 5. Triglav 4:22,8.

Ženske: 400 m kravlj: 1. Savlj (Koper) 5:31,0, 2. Svarc (Triglav) 5:35,3, 3. Kramberger (Koper) 5:36,8; **100 m hrtno:** 1. Pečjak (Triglav) 1:17,8, 2. Štok (Koper) 1:19,2, 3. Hodej (Rudar) 1:20,0, 4. Svarc (Triglav) 1:20,0; **100 m delfin:** 1. Jenkole (Celulozar) 1:18,5, 2. Mandeljc (Triglav) 1:22,9, 3. Pribošek (Ilirija) 1:23,7, ... 6. Šarabon 1:27,9, 7. Marič (obe Triglav) 1:28,0; **200 m mešano:** 1. Pečjak 2:48,7, 2. Mandeljc (obe Triglav) 2:54,5, 3. Kramberger (Koper) 2:54,9.

Vrstni red ekip po prvem dnevu: 1. Triglav 11.736, 2. Ljubljana 11.582, 3. Koper 10.962. —dh

Visoke uvrstitve gorenjskih strelcev

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani letošnje republiško prvenstvo v streljanju z MK pištolami in standardnimi puškami za člane in članice. V obeh kategorijah je nastopilo precej tekmovalcev z Jesenic in iz Kranja. Čeprav niso osvojili nobenega naslova republiških prvakov, so se vseeno izkazali. To še posebej velja za brata in sestro Janeza in Vero Otrin, za Kraljevo in Prestorja. Opaziti pa je bilo, da so nastopili isti tekmovalci kot lani. Kaže, da na Gorenjskem zaradi izredno slabih pogojev v strelstvu ni perspektivnih mlajših olim-

pijski match: 1. Dimič (Olimpija) 575 ... 3. Kralj 555, 4. Otrin (oba Jesenice) 553; **članice — trojni položaj:** 1. Dimič (Olimpija) 545, 2. Otrin 543, 3. Kralj (obe Jesenice) 533; **članek ekipno — serijska MK pištola:** 1. Olimpija 1941, 2. Kranj 1909, 3. Ptuj 1775; **posamezniki:** 1. Teržan (Olimpija) 551, 2. Prestor 510 ... 5. Peternel 491 ... 7. Freljih (vsi Kranj) 486; **članek — standardna puška — trojni položaj — ekipno:** 1. Olimpija 2200, 2. Celje 2046, 3. Kranj 1967; **posamezniki:** 1. Jež (Ljubljana) 557, ... 3. Otrin (Jesenice) 551, ... 11. Malovrh 507 ... 14. Černe 492, 15. Freljih (vsi Kranj) 485. **B. Malovrh**

Rezultati: članice — olim-

1 vprašanje 3 odgovori

Tudi letos smo se pogovorili s tremi prodajalci na 21. gorenjskem sejmu, ki je letos prvič v novih prostorih v Savskem logu. Vprašali smo jih, kako so zadovoljni z novim sejmiščem in kakšni so prvi poslovni rezultati.

● Marjan GRADISAR, šef Mercatorjevega paviljona: »Menim, da bo letošnji gorenjski sejem zaradi novih prostorov dosegel še boljši uspeh kakor prejšnja leta, čeprav marsikoga moti velika vročina v pomožnih halah. To občutijo predvsem prodajalci. Lahko rečem, da je bil prve dni sejma obisk v Mercatorjevem paviljonu izredno dober. Temu primeren je bil tudi poslovni uspeh. Želimo, da obiskovalci gorenjskega sejma na vsak način pridejo v naš paviljon in se sami prepričajo o nizkih in konkurenčnih cenah ter solidni postrežbi.«

● Jože REZEK, šef blagovnice Fužinar Jesenice: »Promet v naši pro-

dajalni je sicer boljši od lanskega, čeprav se pozna, da so za nekatere vrste blaga krediti ukinjeni. Tudi delovni pogoji na sejmu so se spremenili, čeprav neurejena okolica in provizorična streha še ne dajeta videza in pogojev, ki so nujni za urejeno sejmišče. Upam, da bo to iz leta v leto boljše. Ljudje največ kupujejo gospodinjske stroje Gorenje, predvsem hladilnike in trajno žareče štedilnike, katerih smo v dveh dneh prodali 50. Veliko povpraševanje pa je tudi po drobnem gospodinjskem blagu (krpe za čiščenje, noži, kozarci itd.).«

● Franc GRASIC, gostilna Blazun: »Lokacija novega sejmišča je dobra. Ko bo urejena še okolica in dohodi, bo to koristen objekt, ki bi ga razen za sejem lahko uporabljali tudi za druge, predvsem zabavne prireditve. Promet je srednji. Novi sejmski prostori so tako za domačina kakor tudi za tujca še pre malo poznani. Marsikdo se ne znajde, ker z reklamami in smerokazi premalo usmerjamo goste. Kaj gre pri meni najbolj v promet? Od jedač najbolj odojek. Sploh pa drži, da ljudje na letošnjem sejmu bolj jedo kakor pijejo. Prav tako mislim, da je po 19. uri previsoka vstopnina za obisk zabavišnega prostora. Marsikdo se zaradi nje že pri vratih obrne.« J. Košnjek

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Izreden čut odgovornosti za prevzete naloge, odločnost boriti se za vse, kar ugotovi, da je lahko uspešno. Velika predanost družbi in družbenemu delu, human odnos do soljudi spremlja vsa njeno dejavnost. Z velikim smislom za gospodarnost in poslovnost ter nenehno skrbjo za razvoj Vera Dolenčeva že več kot petindvajset let uspešno vodi kolektiv Odeje iz Škofje Loke.

Vsakanjji prizor na brniškem letališču. Čakajo, da bodo poleteli v višino. Tudi najmlajši potnik, čeprav je že zdaj precej visoko. — Foto: F. Perdan

Almira je tudi letos pripravila za svoje kupce
VELIKO RAZPRODAJO LETNIH PLETENIN
Obiščite industrijsko prodajalno Almiri na Linhartovem trgu v Radovljici